

Štórski

ŽELEZAR

15. Februar 1964
Št. 2 Leto IV

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE ŠTÓRE

IZVRŠITEV LETNEGA PROIZVODNEGA
PLAN ZA JANUAR 1964

1. Aglomeracija	1,0 %
2. Elektroplavž	1,1 %
3. Jeklarna	7,6 %
4. Valjarna	9,2 %
5. Siva livarna	6,6 %
6. Livarna valjev	10,0 %
7. Obdelovalnica valjev	8,3 %
8. Šamotna	8,0 %

SKUPAJ PODJETJE (brez gredic) 4,9 %

ŠTÓRSKI ŽELEZAR, glasilo delovnega kolektiva železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik: Stane Ocvirk — Uredniški odbor: inž. Dušan Burnik, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Borivoj Wudler, inž. Niko Zakonjšek in Ivan Zmahar — Tiska CP »Celjski tisk« Celje

TOVARIŠ Marinko pri nas

Ko je bil sekretar CK ZK Slovenije tov. Miha Marinko sredi meseca januarja v Celju je obiskal tudi našo železarno. S predstavniki našega podjetja se je pogovarjal o naših gospodarskih dosežkih in bodočem razvoju železarne. Seznanili so ga tudi s stanjem pri osvajanju novih kvalitét in proizvodov v obeh livarnah in valjarni

Plan za leto 1964

Koncem preteklega leta, istočasno, ko smo ocenjevali rezultate leta 1963, smo že sprejemali obveznosti za naslednje leto. Po razpravah v delovnih enotah je centralni delavski svet na predlog upravnega odbora potrdil plan za leto 1964 s naslednjimi sestavnimi deli: splošne smernice, interni programi, proizvodnja in delovna sila, realizacija, osnovna in obratna sredstva, celotni dohodek in njegova razdelitev, kazalci poslovanja in investicijski program. S planom za leto 1964, ki je odraz ciljev poslovne politike podjetja, se vključujemo v nadaljnji razvoj in izgradnjo našega gospodarskega sistema.

Ob pregledu smernic, ki so jih sprejeli republiški organi, Zvezna gospodarska zbornica, ugotavljamo, da je vse vodila težnja, da se nadaljujejo pozitivni uspehi, ki so se pokazali že v drugem polletju 1962 in uspešno potrdili v letu 1963. Ukrepji, ki jih družbeni organi uveljavljajo v planu za leto 1964, so korak naprej v smeri, ki nam je doslej dala zadovoljive rezultate.

V zveznem in republiškem planu je predviden porast skupne industrijske proizvodnje za 11%. Število zaposlenih naj bi se povečalo za 4%, delovna storilnost za 7%, zadovoljiv je tudi porast realne osebne potrošnje. Sestavni del zveznega plana so novi predpisi, katerih cilj je, da se zagotovijo neposredne proizvodne in razvojne naloge nekaterih proizvajalcev, oz. podjetij. Ti predpisi predvidevajo ukinitve prispevka od izrednega dohodka, uvedbo novih stopenj amortizacije in spremembe cen nekaterih proizvodov.

V črni metalurgiji se predvideva porast proizvodnje za le 6%. Pri tem se računa s postopnim začetkom obratovanja novih zmogljivosti na podlagi rekonstrukcij. Ta porast ni povsem zadovoljiv, poleg tega pa niti ta predvidevanja niso povsem zanesljiva z ozirom na težave s preskrbo elektroenergije.

Glede na to, da je opaziti pri črni metalurgiji določeno stagnacijo, se predhodno omenjene spremembe predpisov morda ne bodo izpolnile na to panogo.

S temi ukrepi, ki zagotavljajo podjetju več sredstev, s katerimi lahko samostojno razpolagajo, bi sčasoma delno premostili neugoden finančni položaj podjetij črne metalurgije.

Da se dosežejo planske naloge, v našem podjetju, so postavljeni interni programi za proizvodne in vzdrževalne obrate, ki zajemajo koriščenje kapacitet, akcijski program, kvalitetni program, uvajanja nove proizvodnje in program vzdrževanja.

Fizični obseg proizvodnje se v primerjavi z doseženo proizvodnjo v letu 1963 poveča v celoti za 5,3%, indeks no proizvodnih enotah pa je naslednji:

Obrat	%
aglomeracija	100,8
elektroplavž	114,7
jeklarna	102,8
valjarna	101,5
liv. sive litine	104,9
livarna valjev	125,3
obdelovalnica valjev	126,2
šamotna	92,6
Skupaj podjetje	105,3

(Dalje na drugi strani)

Letna konferenca ZK

Kot vsako leto je bila tudi letos redna letna konferenca Zveze komunistov Železarne Štore. Na njej so komunisti podali pregled svojega dela, opozorili na pomanjkljivosti, ki so se pojavljale med letom v družbenem političnem življenju in nakazale smernice za bodoče delo. Poročilo tovarniškega komiteja, ki ima naslov »KOMUNISTI ŽELEZARNE ŠTÓRE OB PRELOMNICI« je prebral sekretar tovarniškega komiteja tovariš STANE OCVIRK.

IZ POROČILA TK

Uvodoma poročilo obravnava rezultate poslovanja podjetja ter navaja, da je podjetje kot celota prekorajilo proizvodni plan za 154 t, kar praktično pomeni, da je bil izvršen 100%. V posameznih obratih izvršitev odstopa nekoliko od plana.

Relativno majhna odstopanja dejanske proizvodnje od plana sprejetega za leto 1963 kažejo, da so bile kapacitete obratov pravilno ocenjene in da je bil plan realno postavljen. To je zlasti potrebno poudariti spričo dejstva, da je surovinska baza, na kateri sloni proizvodnja v našem podjetju, še vedno kvaliteten zelo labilna, da energetski viri niso zadovoljivi, da tržišče tako notranje, kakor zunanje ni ustaljeno in da je zlasti pri nekaterih obratih zelo veliko osvajanja novih proizvodov, pri katerih ni mogoče vnaprej točno predvideti naših proizvodnih zmogljivosti.

Poudarek je dan tudi stremljenju za kvaliteten premik tako v livarni in valjarni ter prikazani uspehi v zvezi s tem. V poročilu je nakazano tudi nekaj eventualnih rezerv, katere bi bilo potrebno iskati še v posameznih primerih neuspelega obratovanja.

Poročilo obravnava dalje finančni rezultat podjetja in v zvezi s tem tudi odnos realizacije proti vrednosti osnovnih sredstev ki je znašal v letu 1962 1:1, leta 1963 pa 1:1,08 in se je torej v preteklem letu povečal za 8%.

Osební dohodki so se napram

prejemajo osebne dohodke od 30.000 do 40.000 din od 40,9% na 48,9% in tistih, ki prejemajo osebne dohodke od 40.000 do 50.000 od 10,8% na 18%.

V preteklem letu beležimo pomembne uspehe tudi v izvozu. Naše podjetje je doseglo skoraj milijon dolarjev izvoza. S tem smo se uvrstili med največja izvozna podjetja v našem okraju in dodali še en uspeh vsem uspehom, ki jih je podjetje v letu 1963 doseglo.

Naloge komunistov pri obravnavanju proizvodne problematike bomo morali v bodoče jasneje začrtati. Pri reševanju določenih

problemov moramo zahtevati globljih analiz temeljitejšega iskanja vzrokov za napake in nato energično vztrajati, da se napake, ki se pojavijo tudi odpravijo.

Razprava o Statutu podjetja in njegova uveljavitev je nedvomno ena izmed izredno važnih nalog, na katerih smo že pričeli delati in katero moramo izpeljati z vso odgovornostjo. V Statutu

letu 1962 povečali za 19% ter znaša povprečni osebni dohodek v letu 1963 39.200 din na zaposlenega. Ocenjujoč pozitivne rezultate tako v proizvodnji, kot pri doseženem dohodku je omenjeno povečanje napram družbi popolnoma opravičljivo. Poročilo podrobneje navaja strukturo osebnih dohodkov v kateri je bil napravljen tudi znaten premik v pozitivnem smislu.

Tako imamo v novembru 1963 samo 45 oseb izpod 25.000 din ali 3,2%, dočim smo leta 1962 imeli 12,4% oz. 216 oseb. Znižalo se je število tistih, ki prejemajo osebne dohodke od 25.000 do 30.000 din od 25,6% v letu 1962 na 15,8% v letu 1963. Znatno pa se je povečalo število tistih, ki

tudi moramo uzakoniti oblike delavskega samoupravljanja, pristojnost samoupravnih organov, način upravljanja podjetja, kakor tudi vse odnose vznoter podjetja in odnose podjetja navzven. O tem se bomo morali odločiti za tisto stopnjo materialne osnove samoupravnih organov, ki je v sedanjosti in specifični situaciji, ko se nahajamo pred rekonstrukcijo najbolj prikladna za izvedbo te velike in odgovorne naloge.

Za uspešno nadaljevanje sedanje poslovne politike podjetja in za vedno intenzivnejše vključevanje v mednarodno delitev dela, je za nadaljnji razvoj Železarne Štore nujno potrebna rekonstrukcija podjetja, za katero

se je kolektiv odločil že v letu 1961. Rekonstrukcija je nujna že iz razloga, ker je obstoječe stanje osnovnih sredstev v toliki meri iztrošeno, da ne dopušča uporabe sodobne tehnologije, da se s starimi napravami ne da vedno doseči zahtevanih toleranc in kvalitét in so pogoji dela izredno težavni, na drugi strani pa razvoj industrije v SFRJ zahteva povečano potrošnjo jekla in zato povečanje proizvodov črne metalurgije.

Preusmeritev proizvodnje na kvalitetnejši asortiman proizvodov in uvedbo novih tehnologij, kakor tudi mehanizacija in avtomatizacija naših obratov bodo prav gotovo zahtevale drugačno strukturo kadrov in sodobnejšo organizacijo dela. Zato se postavljajo pred naše strokovne službe velike naloge, ki jih bo potrebno v najkrajšem času rešiti, saj bo potrebno precejšnje število zaposlenih prekvalificirati, ker delavce ne bo več fizični delavec — težak, ampak posluževalec in vzdrževalec kompliciranih naprav.

Prepričani smo, da bo kolektiv znal tudi v bodoče kot sedaj pravilno usmerjati program proizvodnje, ki bo najbolj akumulativen, ker le tako bodo dani vsi pogoji za odplačevanje vseh anuitet, ki bodo nastale z rekonstrukcijo, na drugi strani pa se bo dvignil življenjski nivo delovnega človeka.

V zvezi z 42-urnim delovnim tednom navaja poročilo da bo potrebno prehod na skrajšani delovni čas zagotoviti najprej osnovnim proizvodnim obratom in šele nato ostalim obratom in službam v podjetju.

Na področju dela samoupravnih organov lahko v zadnjem letu ugotavljamo določen napredek, vendar aktivnost članov organov ni bila takšna, da bi lahko zadovoljila. V bodoče bo potrebno predvsem krepiti profil samoupravljalca, da bo lahko aktivneje sodeloval v vseh vprašanjih

naših družbenih odnosov. V letošnjem letu so pred nami volitve organov delavskega samoupravljanja za novo mandatno dobo. Zato moramo že sedaj razpravljati o kandidatih, bodočih članih CDS-a in ODS-a. Nova Ustava, zaključki, ki jih bodo prinesle razprave zveznih organov in Statut podjetja, naj bodo vodilo za bodoče delo organov delavskega samoupravljanja.

V zvezi s kadrovsko problematiko je v poročilu ugotovljeno, da smo imeli v preteklem letu dokaj visoko fluktuacijo kadra, saj se je na novo zaposlilo 15,6%, odšlo pa 15% od povprečnega števila zaposlenih. Navedeni odstotki (Dalje na drugi strani)

Letna konferenca organizacije zveze komunistov

stotek je visok, kar je predvsem posledica nesistematičnega in hitrega postopka pri sklenitvi delovnega razmerja s še neizkušeni NK delavci in zaradi nesistematičnega uvajanja v delo in razporejanja na delovno mesto in prilagajanje novega delavca delu. Tu vodstveni kadri ne odigravajo svoje vloge dovolj skrbno, člani ZK pa pri tem ne sodelujejo, čeprav bi morali. O načinu uvajanja bi moralo biti govora tudi v razpravah na sejah organov upravljanja v delovno enoto, predvsem zaradi negativnih ekonomskih posledic, ki jih povzroča nepotrebna fluktuacija kadra.

Poročilo nadalje obravnava strokovni sestav kadra, problematiko štipendiranja, vprašanja družbeno ekonomske in politične vzgoje in strokovnega izobraževanja.

V naslednjih poglavjih poročila je analizirano delo komunistov kot posameznikov in nakazane naloge za njihovo bodoče delo. Posebno se obravnava delo komunistov v sindikalni organizaciji, v zvezi mladine v SZDL v organizacijah in društvih, kot Svobodi in Partizanu. Veliko aktivnost sta v preteklem letu zahtevali tako od članov ZK, kakor vseh državljanov akciji, t. j. volitve v nove predstavniške organe in pa vpis ljudskega posojila Skopju. Poročilo kritično ocenjuje delo komunistov v teh dveh akcijah.

Podrobneje je analizirano delo tovarniškega komiteja in pa osnovnih organizacij po obratih.

Končuje pa s sledečim: ob zaključku je potrebno poudariti, da moramo v našem bodočem razvoju stremeti za tem, da bomo dosegli dobro informativnost večine komunistov o stanju v podjetju, ki morajo biti s svojim spoznavanjem prepričani o pravilnosti stališč, ki jih organizacija kot celota formira ter se za ta stališča s prepričanjem boriti in jih uveljavljati v procesu delavskega samoupravljanja.

precej jasno kakšno mesto ima naše podjetje v našem gospodarstvu in kako se lahko čim bolj uspešno vključi v nadaljnji razvoj naše socialistične družbe. Kot je znano, predvideva naš rekonstrukcijski program na eni strani povečanje proizvodnje in modernizacijo v livarni valjev in proizvodnji sive in modularne litine, na drugi strani pa povečanje metalurških proizvodov za 3 in pol krat. Kljub temu pa seveda naša železarna ne bo takega tipa, da bo lahko proizvajala jekla za masovno potrošnjo, temveč se bo morala orientirati na kvalitetne znamke jekla še v večji meri, kot jih zajema naš današnji proizvodni program. Tako za metalurške

obrate, kakor za livarne velja torej, da edino specializacija na kvalitetne artikole lahko zagotovi podjetju normalen razvoj in mu da ustrezno mesto v našem gospodarstvu in da tudi ustvari pogoje za izvoz na svetovno tržišče, kar se od nas pričakuje in za kar smo dali tudi že določene obveze. S tako perspektivo našega bodočega razvoja pa moramo računati že danes in moramo našo proizvodnjo v tej smeri že danes pripravljati. V nadaljnjem je tehnični direktor nanizal vrsto nalog za posamezne obrate v bodočem letu. V zvezi s kadri predvsem tehničnim kadrom pa

jemalcev našega vzmetnega jekla in tudi litoželeznih valjev. Plan izvoza za tekoče leto predvideva 10 % povečanje, ki gre predvsem na račun znatne vključitve izvoza valjev kar pa bo mogoče po pričetku obratovanja brusilnega stroja, ki ga bomo uvozili. Perspektivno pa bi se naš izvoz naj povečal od 6 do 6,5 krat do leta 1970 v odnosu na lanskoletni milijon dolarjev izvoza.

Inženir Burnik Dušan je govoril o nekaterih perečih problemih, ki se pojavljajo v zvezi z rekonstrukcijo, ter med drugim dejal: važno vprašanje o katerem že dolgo razpravljamo, pa smo zelo malo napravili, je prav gotovo vprašanje kadrov in organizacije dela v novih obratih. To vprašanje normalno pri investicijah bolj ali manj zane-marjamo, čeprav poznamo pomembnost tega vprašanja. Govorimo o usposabljanju in prekvalifikaciji večjega števila ljudi, pa še ne vemo kako in kaj. Že letos, še več pa v prihodnjem letu bomo pričeli dobivati novo tehnologijo. Potrebna strokovna izobrazba in usposobljenost umskih in fizičnih delavcev je predpogoj, da se nove naprave in stroji usposobijo v čim krajšem času za normalno obratovanje in da se s pravilnim posluževanjem in nadzorom omogoči brezhibno delo. Le s tem bo vsaka nova investicija ekonomsko upravičena in bo postala visoko akumulativna. Zato ne smemo z rešitvijo o teh važnih in zelo zahtevnih vprašanj več odlagati ampak se jih v najkrajšem času temeljito lotiti.

O problemih v obratu valjarne je govoril Seliga Vinko ter nakazal težave s katerimi so se tekom leta v tem obratu borili. Nakazal je tudi uspehe, ki so jih kljub zastarelosti obrata in težkih pogojev dosegli. Poudaril je pomen rekonstrukcije, posebno za ta obrat. Poseben problem, ki pri njih nastopa so starejši delavci, pri katerih nastopa delna fizična izčrpanost in zaradi tega pri sedanjih pogojih dela in tempu dela ne morejo več slediti. Dal je tudi predloge, kako te probleme reševati. Analiziral je tudi politično delo in težave pri tem. Ob vpisu ljudskega posojila za Skopje so v tem obratu dosegli lep uspeh, zahvaljujoč enotnosti akcije vseh političnih činiteljev iz obrata.

Tov. Vrečko Borko je govoril o strokovnem izobraževanju, priučevanju in usposabljanju za potrebe našega podjetja. Poudaril je, da je predpogoj za realno planiranje potreb kadrov poznavanje osnovnih pogojev kot jasna poslovna politika podjetja, stabiliziran program proizvodnje, dolgoročni program razvoja podjetja, organizacija planiranja, dobro organizirana kadrovska služba in pozitivna ter konstruktivna stališča vodilnih in tehničnih kadrov, kakor tudi stalna skrb organov upravljanja za kadrovske probleme v podjetju. Nakazal je potrebe po izobraževanju ter akcije, ki jih je izobraževalni sektor že izvedel. Poudaril je, da bomo morali zadeve in probleme s področja izobraževanja v bodoče hitreje reševati z vidika nadaljnjega pospeševanja proizvodnje, dviga produktivnosti dela ter nadaljnega dviga življenjskega standarda zaposlenih.

Tov. Klinar Anton je podal nekaj misli o koncepcijah in nekaterih problemih industrijskega centra. Ta center je v zadnjem času dobil širši značaj, izobraževati so začeli najprej za potrebe občine, kasneje pa za potrebe okraja. Poudaril je, da mora biti plan izobraževalne institucije vsklajen s potrebami gospodarstva in kapacitetami šole in da bodo le tako lahko dosegli tisto, kar danes čisto slišimo, da je izobraževanje integralni del gospodarstva. Brez tega ni na-

predka, le tako bomo lahko dosegli višjo kvaliteto, boljše proizvode, višje izobražen mlad ka-

der in le tako dosegli tak družbeni standard, da bo v zadovoljstvo roditeljev, staršev, mladine in izobraževalnih institucij.

Tov. Krumpak Štefan je govoril o delu in problematiki higijensko tehnične ter zdravstvene zaščite v podjetju. Podal je pregled stanja nezdod in tudi nanizal vzroke, ki so privedli do nezdod. Opozoril je tudi na ekonomski pomen zniževanja števila nezdod in obolenj.

Tov. Markovič Rajko je načel vprašanje štipendiranja ter odgovoril na očitke, ki so se v zadnjem času v javnosti pojavili, da gospodarske organizacije nimajo pravičnega odnosa do štipendiranja. Vzrok da je temu res tako, je v tem, ker podjetja z nekakšnim nezaupanjem gledajo štipendiste, ker ni dana garancija, da bo podjetje s štipen-

diranjem res dobilo kadre. Kot primer navaja našo Železarno, ko je od 95 štipendistov, kolikor smo jih štipendirali zadnja leta prišlo v podjetje le 51 in še od teh jih je nekaj po krajšem času odšlo v druga podjetja. Skupno je podjetje bilo primorano izterjati na račun izplačanih štipendij od posameznikov preko 4 milijone dinarjev. Iz navedenega se vidi, da to ni samo naš problem, ampak je mnogo širši ter je potreben pravilne rešitve.

O problemih, ki so se v zadnjem času pojavljali v organih delavskega samoupravljanja je govoril predsednik delavskega sveta, tov. Rozman Franc. Med drugim je poudaril, da bo potrebno posvetiti vso skrb pri izbiri kandidatov za samoupravne organe ob predstojajočih volitvah, ki bodo predvidoma aprila letos. Govoril je tudi o problemih okrog zaposlovanja mladih strokovnjakov, ki pridejo v naše podjetje.

O delu mladih komunistov je razpravljala Lazar Martin in poudarila, da ima aktiv mladih komunistov vedno bolj odločujočo vlogo pri oblikovanju miselnosti mladega človeka. Posebna skrb pa bo v bodoče potrebno posvetiti idejni vzgoji mladih ljudi.

O delu Svobode je govoril njen predsednik tov. Mavec Ivo. Nakazal je težave, ki jih pri svojem delu imajo in seznanil konferenco z bodočim delom tega društva.

(Dalje na 3. strani)

PLAN ZA LETO 1964

Povečanje proizvodnje elektroplovca je pogojeno z rekonstrukcijo, ki je predvidena koncem I. četrtletja, v precejšnji meri pa je odvisna od preskrbe z elektroenergijo, ki je spričo splošnega pomanjkanja v našem gospodarstvu zelo problematična. V jeklarni, valjarni in livarni sive litine so predvideni ugodni premiki v kvalitetejšo smer proizvodnje. Livarna sive litine predvideva v letu 1964 začetek obratovanja v novi livarni, kar bo omogočilo realizacijo planirane proizvodnje predvsem glede kvalitete programa. Plan proizvodnje valjev je prilagojen zahtevam tržišča. Posebno važno pri tej proizvodnji je osvajanje novih kvalitativnih in izdelava tehnoloških navodil. Da se doseže ustrezna kvaliteta obdelave valjev je predvidena nabava novega brusilnega stroja. Samotna ima zaradi zastarelih naprav minimalno možnost, da obdrži dosedanje nivo proizvodnje, zato je plan nižji od ostvarjenja v letu 1963.

DELOVNA SILA

V skladu s predvidenim porastom proizvodnje je planirano zvišanje delovne sile za 5,3 %. Ker naravni prirastek prebivalstva v okolici ne zadošča potrebam po novi zaposlitvi, moramo črpati vire iz gospodarsko pasivnejših predelov naše širše okolice, kjer pa je na razpolago le nekvalificiran kader, katerega je treba še širokovno usposobiti.

REALIZACIJA

Na osnovi planirane proizvodnje in razmer na tržišču je predvidena realizacija v višini 9400 milijonov din in je za 1,2 % višja ostvarjena kot v preteklem letu. Če izvzamemo vpliv znižanja prodajnih cen nekaterih naših proizvodov, lahko trdimo, da je ta porast vzporeden s fizičnim obsegom proizvodnje.

Predvideva se povečanje izvoza za 10 %.

FINANČNI PLAN

Osnova za ugotovitev finančnega plana so planske kalkulacije za osnovne proizvode, energijo in usluge ter predračuni za

ostale službe v podjetju. Poslovni stroški se v primerjavi s preteklim letom zvišajo v glavnem zaradi povečanega obsega proizvodnje.

Okrog 60 milijonov so stroški narasli zaradi zvišanih cen rude, koksa in premoga. V letu 1964 je predvideno povečanje transportnih tarif, ki v planu še niso zajete, a bodo verjetno povzročile precejšnjo obremenitev poslovnih stroškov.

Obratovna režija ostane na nivou l. 1963 s to spremembo, da se iz upravnoprodatne režije prenesejo v to grupo stroški OTK in vodni prispevek. V upravnoprodatni režiji je pomembno povečanje stroškov za uvajanje nove proizvodnje, kar je nujno potrebno, da se postopoma zagotovi razširitev asortimana proizvodov.

Dohodek podjetja je zaradi znižanja prodajnih cen in zvišanja poslovnih stroškov le za 1 % višji od rezultatov leta 1963. Delitev po odbitku obveznih prispevkov na osebne dohodke in sklade je predvidena v smislu z načeli pravilnika o delitvi čistega dohodka. Delež za osebne dohodke je v skladu s povečano produktivnostjo in se lahko po sklepu organov samoupravljanja med letom menja. V predvidenih sredstvih ni upoštevan vpliv nove analitične ocenitve, ker rezultati še niso znani. Pri sredstvih za sklade podjetja ugotavljamo ugoden porast, ker smo v letu 1964 oproščeni plačevanja izrednega prispevka iz dohodka.

ZAKLJUČEK

Za presojo poslovnega uspeha, pogojev gospodarjenja in razmerij delitve dohodka so izračunani predpisani enotni kazalci. Iz teh izračunov sledi, da leto 1964 pomeni za naše podjetje nadaljevanje in utrjevanje dosežkov preteklega leta. Razumljivo je, da pred predvideno rekonstrukcijo ne moremo pričakovati bistvenega napredka, saj so obstoječe kapacitete skoraj do kraja izkoriščene.

Izpolnitev plana, je torej v glavnem odvisna od polnega koriščenja kapacitet, tehnološke discipline in povečanja produktivnosti dela.

nja. Naš sistem delavskega samoupravljanja je v tej fazi že tako razvejan, da v njem lahko že sleherni vpliva na razvoj in v njem soodloča. Široka aktivnost vseh proizvajalcev — upravljavcev pa je moč tega sistema. Če bomo probleme, ki se v vsakdanjem življenju vedno pojavljajo, mlačno in neodgovorno obravnavali ter ne bomo dosegli takšne široke aktivnosti, ki je s samim sistemom možna, bo le ta temu sorazmerno izgubljal na svoji učinkovitosti. Zavedati se moramo, da je učinkovitost sistema samoupravljanja odvisna od naše iniciativnosti, naše mobilizacijske sposobnosti in predvsem naše idejne moči.

Izgradnja takega sistema zahteva od komunistov budno spremljanje vseh pojavov, ki na kakršen koli način lahko vplivajo na njegov razvoj, zahteva poglobljeno idejno delo in zahteva prilagojeno ukrepanje.

IZ RAZPRAVE NA KONFERENCI

Kot prvi je v razpravi tehnični direktor ing. Nečemar Boris govoril o osnovnih nalogah, ki so v letu 1964 pred delovnim kolektivom, še posebno pa pred tehničnim kadrom. Danes nam je že

je dejal: danes imamo v železarni okoli 40 % inženirjev in tehnikov na povprečno skupno število zaposlenih. Ugotavlja, da je to razmerje še zelo nizko ter da bo potrebno zagotoviti ustrezen kader že prej, ker le tako lahko pričakujemo uspehe v našem bodočem razvoju. Zato smatramo, da je politika nadaljnjega štipendiranja in sprejemanja novega strokovnega kadra edino pravilna, pa čeprav danes lahko izgleda in to včasih tudi dejansko je, da imamo v kakšnem obratu ali strokovnih službah zaposlenih že preveč ljudi.

Tov. Arzenšek Bogomir je govoril o izvozu ter med drugim navedel, da smo se uvrstili med najmočnejše izvoznike v okraju, v republiškem merilu pa med tista podjetja s katerimi je pri postavljanju izvoznega dela družbenega plana resno računati. Tudi v pogledu afirmacije našega podjetja in naših izdelkov na tujih tržiščih smo dosegli v letu 1963 še večje uspehe. Osvajali smo novo, to je indijsko tržišče za naše vzmetno jeklo. Ne glede na izredno ostro konkurenco socialističnih dežel, Japonske in ostalih industrijsko razvitih dežel, zapadne poloble, smo jili smo novo, to je indijsko tržišče, ki bi perspektivno naj bilo eno od najbolj potencialnih od-

Iz ekonomskih enot

Obratni delavski sveti ekonomskih enot v januarju 1964 res niso bili tako aktivni, kot v decembru lanskega leta, kar pa ne pomeni, da je nastal z novim letom določen premor v delu teh samoupravnih teles. Vzrokov zato, da je bilo res manj sej, je več, ki so pa vsi upravičljivi. V glavnem so obratni delavski sveti že v decembru lanskega leta jasno začrtali, smernice za l. 1964, da bo dosežen postavljeni plan proizvodnje in dohodka. V mesecu januarju so obratni delavski sveti v glavnem zasledovali potek proizvodnje, da bi lahko že takoj v prvih dneh februarja sprejeli določene sklepe, ki bi na osnovi analize januarskih proizvodnih uspehov omogočili lažje izpolnjevanje sprejetih obveznosti za leto 1964. Upravičeno pričakujemo, da bo v mesecu februarju mnogo zasedanj obratnih delavskih svetov po ekonomskih enotah, ki bodo v glavnem posvečeni obravnavi rezultatov proizvodnje v mesecu januarju. Težave, ki so motile redno proizvodnjo v januarju bodo gotovo odstranjene, kar bo omogočila boljša organizacija dela in boljša energetska situacija. V mesecu januarju je bila energetska situacija zelo slaba, k temu pa je priložilo izredno ostro zimo, ki je tudi otežkočala in podraževala proizvodnjo.

Valjarna

V obratu valjarne se je obratni delavski svet sestal na svojo 24. redno sejo 28. decembra, da bi obravnaval družbeni plan za obrat v letu 1964. Ugotovil je, da je plan postavljen na osnovi devetmesečnega poslovanja v letu 1963, ko je bila proizvodnja v tem obratu zelo dobra. Obratni delavski svet je pregledal zadolžitve za leto 1964, ko bo morala valjarna proizvesti 31.000 ton in gotovih izdelkov za domači trg in za izvoz. Naloga je sicer velika, ni pa razlogov, da ne bi bila izvršena. Za dosego postavljene naloge pa bo potrebno povečati proizvodnjo, produktivnost, zboljšati izplene, valjati finalne izdelke na pred- in fini progi, potrebno bo znižati izmedke, kar bi se doseglo tudi z boljšim čiščenjem ingotov in gredic. Obratni delavski svet bo uporabil vsa sred-

V obravnavi izgradnje nove valjarne je ODS sprejel na znanje tolmachenje, da bo v letu 1964 začela gradnja hale in temeljev za naprave. Dalje, da bodo letos naročeni žerjavi in ostala oprema.

Livarna sive litine

ODS obrata livarne sive litine je obravnaval 22. januarja II. del osnutka statuta Železarne Štore

in dal določene pripombe na osnutek statuta. Tako je bilo izraženo mišljenje, da ne sme statut samo registrirati obstoječe stanje v podjetju temveč mora prinesiti novosti, ki bi omogočile boljše pogoje dela in povečanje proizvodnje. Podano je bilo mišljenje, da je enotam potrebno dati še več samostojnosti in jih postaviti v neodvisni položaj z ozirom na uspeh poslovanja, zato je potrebno postaviti enotna merila za merjenje dela in delovnih uspehov.

Obratni delavski svet je na tem zasedanju, ki je bilo 26. I., sprejel operativni plan za mesec februar.

V obravnavi osebnih dohodkov v obratu livarne sive litine je ODS sprejel sklep, da se izplača pomožnim delavcem, ki strežejo livarjem in vlivajo tekoče železo pavšalni mesečni znesek v višini 3.000 din. Istočasno je postavil zahtevo, da livarji zboljšajo odnos do teh delavcev, ki v mnogem pomagajo k uspehom livar-

tega sprejel sklepe za delo v letu 1964. Samotarna je decembarski plan proizvodnje dosegla pri opeki 109,9% in pri malti 115,3 odstotka, kar je vplivalo na to, da je letni plan presežen pri malti za 7,17% in pri opeki za 10,45%. Ko so člani ODS analizirali proizvodnjo in stroške za leto 1963 so dobili jasno sliko o poslovanju v letu 1963 in na osnovi tega jim ne bo težko zastaviti proizvodnjo za leto 1964. In prav na osnovi te analize so sprejeli na tem zasedanju operativni plan za mesec februar, katerega bodo skušali preseči.

Da bi proizvodnja v samotarni, kar najlepše tekla v letu 1964, je ODS posvetil posebno točko dnevnega reda delovni disciplini v obratu, katere ni najboljše in zaradi katere se lahko poruši proizvodni plan, če se pravočasno ne ukrepa. Po daljši razpravi o tem vprašanju je ODS sprejel sklep, da se skliče sestanek s poedinimi skupinami delavcev, ter z njimi pogovori o tem vprašanju in o načinu dela. Dalje bodo na zahtevo ODS organizirani proizvodni sestanki na katerih se bo razpravljalo o delu in proizvodnji.

ODS bo skrbel, da se stori vse, kako bi se dosegli kar se da najboljši rezultati, dasiravno je obrat močno zastarel in odvisen od vremenskih nepravil.

Energetski obrat

ODS energetskega obrata je na svoji seji 29. januarja obravnaval problematiko oskrbe obratov z energijo z ozirom na družbeni plan za leto 1964 in na perspektivne potrebe, ki se bodo javljale z rekonstrukcijo. ODS je ugotovil, da so naprave za proizvodnjo poedinih vrst energije močno zastarele in dotrajale ali pa zmogljivost teh ne zadošča potrebam. Zaradi tega in pa zaradi naraščajočih potreb poedinih vrst energije je ODS pregledal stanje v poedinih oddelkih in sklenil predlagati Upravi podjetja, da preko Uprave osnovnih sredstev poskrbi za nabavo ali zamenjavo naprav.

Za črpališče predlaga ODS, naj se forsirano dela na projektu oskrbe z vodo na porečju Voglajne, da se naroči še ena črpalna kapaciteta 200 l/min. in da se dokončno uredi drugo črpališče z vsemi instalacijami. S tem bi bila oskrba z vodo rešena. Črpališče s kompresorsko postajo pa zaključena celota.

Za kisikarno ODS predlaga, da naj se forsira nabava 70 m³/h kolone z ustreznimi napravami in naj se takoj po montaži pristopi k generalnemu popravilu obstoječe kisikarne. S tem bi se v glavnem pokrilo trenutne potrebe, ostane pa še vedno odprto vprašanje proizvodnje kisika za nove tehnološke procese, ki bodo v rekonstruiranih obratih. ODS predlaga, da se sklene pogodba za nabavo nove kisikarne SIO kapacitete 500 m³/h, s tem bi bilo vprašanje kisika rešeno za daljše obdobje.

Generatorji in proizvodnja generatorskega plina je letos močno mereča, kar pa je izven moči ODS in obratovodstva. Zaradi izpada plavžnega plina so porastle potrebe po generatorskem plinu, katere pa generatorji ne morejo pokriti s svojo proizvodnjo. Težave s tehnološkimi gorivi pa tudi vplivajo na kvaliteto plina in seveda tudi na ceno. Težave se bodo še nadaljevale. ODS je sprejel sklep, da se pokrene vse, da bi bili obrati kolikor se da oskrbovani z plinom.

Glede preskrbe s komprimiranim zrakom v letu 1964 ne bi smelo biti težav, saj se računa, da bo konec februarja šel v pogon novi kompresor »Mavag« iz Madžarske. ODS predlaga, da se takoj, ko bo novi kompresor preстал preizkušnjo, pristopi k generalnemu popravilu kompresorja »Ingersol« in se ga po popra-

Konferenca ZK

Tov. Ocvirk Sonja je opozorila na potrebo sodelovanja vseh političnih organizacij na področju Štor. Nakazala je tudi nujnost dokončne rešitve problema zadalnega načrta za Štore in s tem v zvezi gradnjo nove šole. Občinski ljudski odbor se bo slej ko prej moral sprijazniti z dejstvom, da je v kraju šola nujno potrebna, pa če se število učenecv sploh ne poveča. Tisti njihov največji argument — zadimljenost ne more biti vzrok za takšno stanje, pač pa je treba več pokreniti na področju čiščenja ozračja. Smatra, da ni ne Celje, niti vsi industrijski kraji dosti na boljšem glede zadimljenosti, kot Štore, pa imajo kljub temu sodobne šolske zgradbe in so njihovi otroci deležni sodobne vzgoje pod boljšimi pogoji.

Konferenco je pozdravil in spregovoril o nekaterih nalogah članov ZK, član Okrajnega komiteja ZKS tov. Marolt in med drugim dejal: čas postaja iz dneva v dan vedno bolj zahteven, od nas se vedno več pričakuje, ker to razvoj terja od slehernega delovnega človeka, zlasti pa od komunistov mnogo znanja in mnogo naporov in premišljenosti, zahteva, da smo stalno politično delavni, zahteva nove in nove akcije, zahteva vedno novih analiz in poglobljenosti, študijev v posameznih problemih, zahteva na tej podlagi tudi vedno novih in svežih zaključkov.

Temu je potrebno prilagajati tudi prožnejše oblike našega dela. Daje je govoril o vlogi komunistov v sistemu delavskega samoupravljanja in o nalogah, ki so v tem pogledu pred njih postavljene. Poudaril je tudi o sodelovanju vseh pri razpravah o družbenem planu, pri izdelavi

statutov in o velikem pomenu izobraževanja v sedanjem času. Posebno skrb bo potrebno posvetiti tistim kadrom, ki so že v podjetju, ter jim nuditi vse možnosti za nadaljnje strokovno izobraževanje. Podjetja bi se morala več oslanjati na lastni kader, ki že dela v proizvodnji, ki se je pri svojem delu dobro pokazal in ki tudi kaže osebni interes in sposobnosti, da bo z uspehom nadaljeval strokovno šolanje v srednjih, višjih in tudi visokih šolah.

K razpravi se je prijavil tov. Bergant iz Železarne Jesenice, ki je dejal: Železarna Jesenice mi je poverila prijetno nalogo, da pozdravim vašo konferenco in

ji v imenu vseh komunistov naše Železarne in celotnega kolektiva zaželim obilo uspehov. Iz poročil tovariša sekretarja in pa tudi iz dosedanje diskusije je razvidno, da se tako vi, kakor mi borimo s približno enakimi težavami, s približno enakimi problemi, kar pa upamo in je predvsem naloga na nas komunistih, da jih bom uspešno rešili v naše dobro in pa v dobro družbe kot celote. Želim Vam veliko uspeha v vaši bodoči proizvodnji, na vaših delovnih mestih, novoizvoljenemu komiteju pa pri nadaljnjem delu.

Na konferenci je bil izvoljen nov tovarniški komitej ZK v katerem so sledeči tovariši:

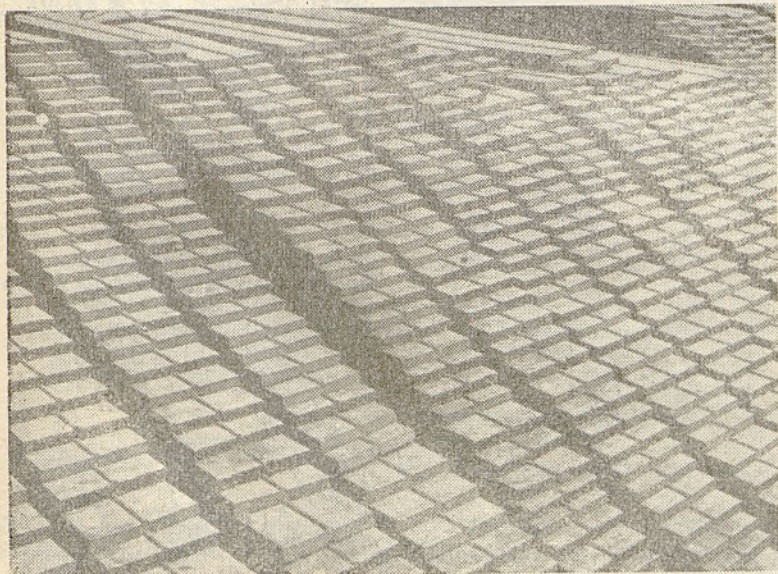
- Boršič Avgust,
- Ivanšek Stane,
- Janžekovič Srečko,
- Lazar Martin,
- Leskovšek Vinko,
- Maganja Vlado,
- Mahne Danijel,
- Markovič Rajko,
- Ocvirk Stane,
- Sotler Stane,
- Štefančič Ivan,
- Vrečko Borko,
- Zagoričnik Ignac.

da se pravočasno opozori na težave in najde najboljše rešitve za probleme, ki bi lahko povzročili motnje v proizvodnji osnovnih obratov.

Na koncu je ODS razpravljala še o nekaterih kadrovskih vprašanjih, o delovni in tehnološki disciplini in o higiensko tehnični varnosti v obratu.

Vzajemno društvo

Vzajemno društvo pri Sindikalni podružnici naše Železarne, ki je bilo ustanovljeno že leta 1950, je bilo v preteklem letu zelo delavno. Skupno so imeli 5.298.000 dinarjev letnega prometa, svojim članom pa izplačali 4.337.800 dinarjev brezobrestnih posojil. Odbor društva, ki ga od njegove ustanovitve dalje nadvse uspešno vodita tov. MARTIN ŽOHAR iz priprave dela in FRANC ŠTARLEKAR iz livarne sive litine, pripravlja nova pravila društva, ki bodo v kratkem času izročena v razpravo delovnemu kolektivu. Le-ta predvidevajo nekatere spremembe in dopolnitve, ki bodo ugodne predvsem za člane kolektiva ter imajo namen, da se dejavnost društva še poveča in razširi. -J-

stva, ki vodijo k dosegi cilja, to je doseganju plana, saj se zaveda, da je od pravičnega dela v valjarni in v jeklarni odvisen celoten uspeh podjetja. Valjani proizvodi so udeleženi v realizaciji celega podjetja z 48,3% zato je odgovornost ODS, valjarne temvečja. V izvozu je valjarna udeležena tudi z 95% vrednosti izvoza, kar ji daje dodatne obveznosti. ODS je sprejel predlagani družbeni plan s pripombo, da se mora od prvega dne dalje storiti vse, da ne bo motenj v proizvodnji in dobavi ingotov ustrezne kvalitete.

jev. Za jedrarje, ki so pritegnjeni k vlivanju tekočega železa z ročnimi ponvmi pa je določil po 10 dinarjev za vsako odlito ponov tekočega železa. S tema sklopoma je ODS, dal stalno priznanje pomožnim delavcem in jedrarjem in dokazal, da objektivno spremlja napore vseh zaposlenih in jih pravilno nagraduje.

Šamotarna

ODS šamotarne je na svoji 25. redni seji 22. januarja 1964 pregledal rezultate dela za december 1963, da bi na osnovi

Poročilo službe HTV za leto 1963

Število nezgod je v letu 1963 nekoliko višje od številke v letu 1962. V pregledu, ki bo sledil je podano gibanje števila nezgod po mesecih, nadaljnji pregled bo pa prikazoval število nezgod po obratih. Da se je stanje nekoliko poslabšalo je vzrok v treh večjih dogodkih, ki so na to vplivali in sicer: avtobusna nesreča dne 22. 10. 1963, dalje dve zastrupitvi z ogljikovim monoksidom in sicer ena v jeklarni, ki pa ni imela za posledico izostankov z dela ter druga v valjarni, pri kateri so trije delavci ostali na zdravljenju.

Pregled gibanja števila nezgod po mesecih (primerjava z letom 1962).

Mesec	1 9 6 2			1 9 6 3		
	Pri delu	Na poti	Skupaj	Pri delu	Na poti	Skupaj
Januar	11	4	15	16	1	17
Februar	15	3	18	10	1	11
Marec	18	—	18	12	—	12
April	13	2	15	8	4	12
Maj	6	1	7	17	1	18
Junij	8	—	8	7	—	7
Julij	4	3	7	11	—	11
Avgust	15	1	16	12	4	16
September	19	—	19	16	1	17
Oktober	14	—	14	11	10	21
November	11	1	12	14	2	16
December	13	5	18	15	—	15
Skupaj	145	20	165	149	24	173

Iz pregleda je razvidno, da je v poletnih mesecih manj nezgod kot v jesenskih in zimskih, vendar to ne more biti pravilo, saj je v mesecu maju razmeroma visoko število, kar ni bil slučaj za nekoliko let nazaj.

Pregled gibanja nezgod po obratih:

Obrat	1962			1963		
	Pri delu	Na poti	Skupaj	Pri delu	Na poti	Skupaj
Elektroplavž	9	4	13	8	—	8
Jeklarna	19	1	20	20	—	20
Valjarna	40	4	44	31	4	35
Livarna valjev	2	—	2	5	—	5
Livarna sive litine	33	1	34	28	8	36
Modelna mizarna	3	—	3	2	—	2
Šamotna	1	2	3	6	—	6
Obdelovalnica valjev	3	—	3	4	2	6
Mehanična delavnica	8	—	8	6	1	7
Energetski obrat	1	—	1	1	—	1
Elektroobrat	—	—	—	1	—	1
Promet	13	3	16	15	4	19
Ekspedit	5	—	5	13	2	15
Gradbeni oddelek	2	2	4	—	—	—
Laboratorij	1	—	1	2	1	3
OTK	1	—	1	1	—	1
Ostali	4	3	7	6	2	8
Skupaj	145	20	165	149	24	173

Iz pregleda je razvidno, da so nekateri obrati v preteklem letu uspeli znižati število nezgod. To velja predvsem za obrate elektroplavž, valjarno in gradbeni oddelek. V zadnjem tromesečju leta, po akciji »Meseca varnosti«, pa prednjačijo elektroplavž, jeklarna in šamotna, ki so imeli samo po eno nezgodo. Največ nezgod v odnosu na leto 1962 so imeli v ekspeditu; v številkah izraženo leta 1962 samo 5 nezgod, kar je za njihove pogoje dela izredno nizko, v letu 1963 pa kar 15 nezgod.

Primerjava nezgod med letom 1962 in 1963 pokaže, da so nezgode pri delu porastle za 2,05 %, nezgode na poti pa za 8,5 %. Takšen porast pri nezgodah na poti je pripisati predvsem kot je že uveljavljeno omenjeno avtomobilski nezgodi v oktobru.

Tudi v letu 1963 imamo nekaj primerov, da so se delavci poškodovali 2-krat v istem letu. V glavnem so to ljudje iz pomožnih obratov oziroma oddelkov. V letu 1963 so se dvakrat poškodovali naslednji: Lemut Alojz, ekspedit; Bovha Vili, ekspedit; Zelič Alojz, promet; Debeljak Stanko, promet; Pustek Franc, jeklarna; Petek Jože, komunalni oddelek; Sivka Amalija, komunalni oddelek in Stiplovšek Slavko, laboratorij.

Ce primerjamo na koliko zaposlenih odpade ena nezgoda v letu 1962 z letom 1963 vidimo, da je v letu 1963 kljub absolutnemu povečanju števila nezgod rezultat skoraj enak. V tabeli je torej prikazano na koliko zaposlenih odpade ena poškodba.

Leto	Povprečno zaposlenih	Pri delu	Na poti	Skupaj
1962	1948	13,3	102,5	11,8
1963	1977	13,2	82,3	11,4

Poleg nezgod, ki so zahtevale izostanek od dela imamo tudi večje število manjših poškodb, ki zahtevajo samo intervencije v ambulantni prve pomoči. Tako smo imeli po mesecih naslednje število teh drobnih poškodb:

Januar 114, Februar 167, Marec 143, April 143, Maj 176, Junij 238, Julij 208, Avgust 141, September 172, Oktober 139, November 146, December 117; skupaj 1.904.

V letu 1962 pa je bilo teh poškodb dosti manj in sicer 1742. Če primerjamo nezgode, ki so zahtevale samo pomoč v obratni ambulanti z nezgodami, ki so zahtevale izostanek z dela vidimo, da odpade na vsako nezgodo z izostankom 12,7 lažjih, kar je tudi v okviru mednarodnih podatkov, kjer pravijo, da je vsaka 13 nezgoda takšna, ki zahteva odsotnost z dela.

Večina teh poškodb je na rokah. Vzrok temu je iskati predvsem v tem, da delavci ne nosijo zaščitnih rokavic kljub temu, da so na razpologo ter jih delavci tudi imajo, vendar jih ne nosijo. Ob tem se moramo vprašati, ali so sredstva, ki jih kolektiv daje za osebna zaščitna sredstva v konkretnem primeru za rokavice in ročno usnjo

tudi namensko uporabljena. Iz glavnega skladišča je bilo namreč v lanskem letu izdanih 5.436 parov različnih vrst rokavic in 5.866 parov ročnega usnja. Iz podatkov o nezgodah na rokah in številom izdanih zaščitnih sredstev ker so sicer vsaka vlaganja v tej smeri brezpomembna, če zaščitna sredstva ne služijo svojemu namenu.

Pregled nezgod po dnevih v tednu:

Ponedeljek	16 nezgod	10,7%
Torek	26 nezgod	17,4%
Sreda	20 nezgod	13,5%
Četrtek	31 nezgod	20,8%
Petek	25 nezgod	16,9%
Sobota	21 nezgod	14,1%
Nedelja	10 nezgod	6,7%
Skupaj	149 nezgod	100,0%

Iz tega pregleda je razvidno, da je največ nezgod ob četrtek ter da rastejo od začetka tedna proti četrtku, nato pa proti koncu zopet padajo. Letos se ponovno ugotavlja dejstvo, da je največ nezgod ravno ob četrtek. Pričakovati bi bilo, da bo največ nezgod konec tedna, ko utrujenost narašča. Pri nas pa že nekaj let ugotavljamo, da je ravno četrtek tisti dan, ko se največ ljudi poškoduje. Vzrok temu bi lahko bil v tem, ker tempo dela od začetka proti sredini tedna (to je v četrtek) narašča, proti koncu tedna pa rahlo pada. S tem v zvezi lahko predpostavljamo, da tudi previdnost narašča in pada. Poudariti je treba, da so to samo domneve, ker bi kakršnakoli trditve v tem smislu bilo težko dokumentirati. Kot zanimivost ter v nasprotju s splošno sliko podatek, da pa je bilo v mesecu maju letos od 17 nezgod kar 7 na petek.

Pregled števila nezgod po urah začetka dela nam pokaže naslednjo sliko:

1 ura	19 nezgod	12,7%
2 ura	16 nezgod	10,7%
3 ura	14 nezgod	9,4%
4 ura	24 nezgod	16,1%
5 ura	26 nezgod	17,5%
6 ura	23 nezgod	15,4%
7 ura	19 nezgod	12,8%
8 ura	8 nezgod	5,4%
Skupaj	149 nezgod	100,0%

Pri nadurnem delu v lanskem letu ni bilo nobene nezgode. Odnos med številom nezgod v posameznih urah od začetka dela je torej nekoliko drugačen, kot je bil po koncu devetih mesecev leta 1962 in sicer je razlika v tem, da je bilo v obdobju devetih mesecev največ nezgod 4. uro, ob zaključku leta pa lahko ugotavljamo, da je bilo največ nezgod 5. uro ter da proti koncu delovnega dne rahlo padajo. V približno istem odnosu pa je ostalo število nezgod v 3. uri (celo nekoliko nižje je) to je v času, ko je malica. Izredno nizko napram ostalim uram je tudi število v zadnji uri delovnega dne.

Pregled števila nezgod po delovni dobi zaposlenih:

do 6 mesecev	42 nezgod	28,2%	28,2%
6 mes. do 1 leta	14 nezgod	9,4%	37,6%
1 do 2 let	18 nezgod	12,1%	49,7%
2 do 5 let	19 nezgod	12,7%	62,4%
5 do 10 let	30 nezgod	20,1%	82,5%
10 do 15 let	18 nezgod	12,1%	94,6%
15 do 20 let	6 nezgod	4,0%	98,6%
20 do 25 let	1 nezgoda	0,7%	99,3%
25 do 30 let	1 nezgoda	0,7%	100,0%

Kot je bilo že v devetmesečnem poročilu o stanju nezgod poudarjeno, da se poškoduje izredno veliko število novosprejetih, potrjuje to tudi prejšnji pregled. Tako vidimo, da je med poškodovanimi skoraj polovico (49,7 %) takih z delovno dobo do dveh let. To ponovno potrjuje, da v obratih posvečajo vse premalo pozornosti novosprejetim delavcem. V zadnjem času je bilo že večkrat poudarjeno, da je potrebno sistem uvajanja temeljito izdelati ter ga tudi do popolnosti uveljaviti. Prav poseben poudarek pa bo v tem programu treba dati opozarjanju in poučevanju novosprejetih o pogledu nevarnosti, važnosti osebne previdnosti in uporabi zaščitnih sredstev.

Pregled poškodovanih po starostni dobi. V tabeli je v procentu izraženo tudi koliko delavcev iz posamezne starostne skupine se je poškodovalo:

Starostna skupina	Število nezgod	Število zaposlenih	%
do 20 let	7	107	6,5%
20 do 25 let	28	298	9,4%
od 25 do 30 let	36	391	9,2%
od 30 do 35 let	23	396	6,3%
od 35 do 40 let	22	309	7,1%
od 40 do 45 let	11	200	5,5%
od 45 do 50 let	11	157	7,0%
od 50 do 55 let	11	171	6,4%

Končni procent je izračunan na povprečno število zaposlenih v letu 1963, to je 1977, dočim je starostni sestav izdelan na osnovi stanja za dan 31. 12. 1963.

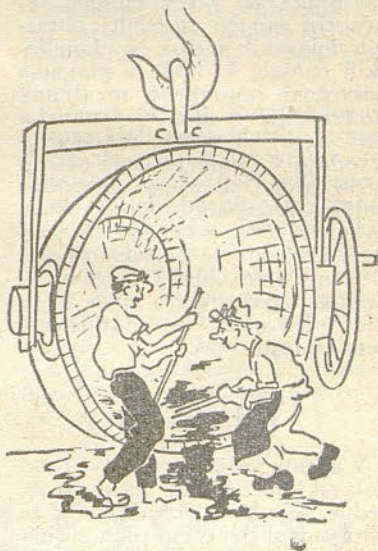
Iz zgornjega pregleda je razvidno, da se največ poškodujejo mlajši ljudje, kar v določeni meri znova potrjuje dejstvo o pomankljivem uvajanju v delo. Seveda pa pri tem nastopa še vrsta drugih vzrokov, ki bi na zahtevali podrobnejših analiz.

Pregled poškodb po delih telesa nam kaže, da je največ nezgod na rokah in na nogah.

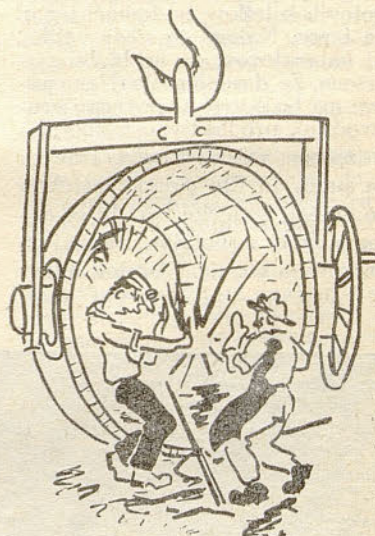
Prsti desne roke	25 nezgod	16,8%
Prsti leve roke	18 nezgod	12,1%
Roka do zapestja (dlan)	10 nezgod	6,7%
Roka do rame	7 nezgod	4,7%
Stopalo	28 nezgod	18,8%
Noga do stopala	26 nezgod	17,4%
Oči	11 nezgod	7,4%
Glava	14 nezgod	9,4%
Trup	10 nezgod	6,7%
Skupaj	149 nezgod	100,0%

Je mojster baš prišel povedat: »ponovno očistit in pregledat!« Pa očala in rokavice, reče da kakšne spet ne bo nesreče.

In Janez z Miho družno odide pa kmalu z njim do kotla pride; nato žerjav v ponvico obrne, da čista bo, ko se mojster vrne.

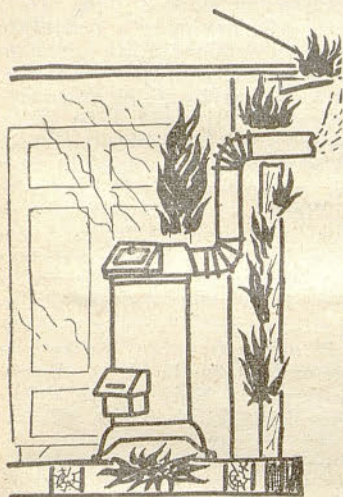
Z drogom Miha maha močno da žlindro zdrobil bi bolj ročno pri tej pa Janez že dobi en drobce žlindre v oči.

Zaman trdila sta oba, da sta bila zaščitena nikjer videt ni blo očala, ki bi ga nezgodi bila obvarovala.

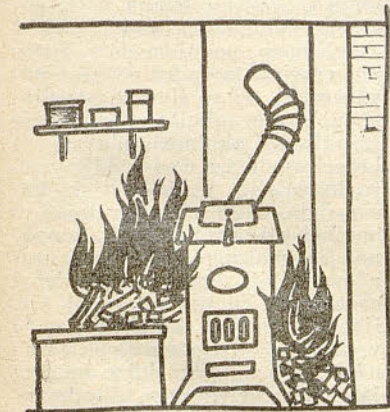
VARUJMO SE NESREČ...

V Sloveniji izbruhne letno več kot 1.100 požarov in škoda, ki nam jo povzroči preseže vsoto 680 milijonov dinarjev. Na teh pogoriščih utrpijo zasebniki okrog 300 milijonov dinarjev izgube. Vzrok za požare so poleg tehničnih pomanjkljivosti tudi dostikrat malomarnost in neprevidnost, ki za seboj ne pušča le sledov požarov in materialne škode, temveč nešteto krat terja dolgotrajno zdravljenje prizadetih oseb, kakor tudi človeška življenja. V večina primerih pride pri teh vzrokih zaradi tlenja v zaprtih prostorih do nepopolnega gorenja pri čemer se pojavlja ogljikov monoksid (CO), ki je poleg tega, da je gorljiv in eksploziven, tudi zelo strupen in smrtno deluje na živa bitja. Ugotovljeno je, da bi bilo teh požarov, te škode in človeških žrtev mnogo manj, če bi vsi ljudje bolj pazili na red v svojih stanovanjih, če bi imeli pravilno nameščene in izpravne kurilne naprave, skratka, če bi upoštevali vse preventivne predpise o zaščiti pred požari. Največ sobnih, stropnih, stenskih in podstrešnih požarov nastane prav zaradi nepravilno nameščenih železnih peči, železnih dimovodnih cevi, razpokanih dimnikov itd. Da bi se teh nesreč izognili, moramo upoštevati predvsem naslednja navodila:

Peč ob leseni steni — vzrok požara

— peči naj vedno stojijo na negorljivem podstavku (beton, opeka, kamen). Pred vratci peči pa je treba položiti na tla dovolj veliko ploščino;

Drva in ostali gorljivi predmeti ne spadajo v bližino železne peči

— železne peči se dokaj hitro razžarijo, pri tem pa močno segrejejo okolico, zato je treba iz njihove bližine odstraniti vse gorljive predmete — omaro, leseno steno, kurjavo, in podobno;

— otroške postelje nikar ne postavljamo v bližino peči;

— ob vlažnih in deževnih dneh, predvsem pa pozimi kaj radi sušimo perilo nad vročim štedilnikom. Tok toplega zraka, ki puhti iz štedilnika pa nam perilo maje sem in tja in če ni dobro pripeto lahko pade na štedilnik in požar je tu;

Letno poročilo službe HTV

Iz pregleda je razvidno, da odpade kar 40,3% na poškodbe na rokah in 36,2% na poškodbe na nogah. O poškodbah na rokah je bilo govora že v začetku poročila. Pri poškodbah na nogah je treba poudariti to, da imajo skoraj vsi delavci razen uslužbencev zaščitno obutev ter da je tako veliko število nezdov posledica malomarnega odnosa do osebne zaščite. Veliko je namreč ljudi, ki imajo zaščitne čevlje, nosijo jih pa ne. Obratovodstva, predvsem pa delovodje bodo morali v bodoče zelo postriti disciplino glede nošenja vseh zaščitnih sredstev, predvsem pa sredstev za zaščito nog in rok.

Analiza po vrstah oziroma tipih nezdov daje tudi zanimivo sliko.

Udarec ob predmet	9 nezdov	6,0%
Udarec predmeta	74 nezdov	49,7%
Stisnjenje	28 nezdov	18,8%
Padeč na isti ravni	6 nezdov	4,0%
Padeč zvišine	4 nezdov	2,7%
Spodrslija	3 nezdov	2,0%
Opekline	21 nezdov	14,1%
Zastrupitev s plinom	3 nezdov	2,0%
Druge oblike	1 nezdov	0,7%

Skupaj: 149 nezdov 100,0%

Kot je bilo že ugotovljeno v 9-mesečnem poročilu o nezdovah, je po tem pregledu največ nezdov takih, ki nastanejo zaradi udarca predmeta. Vzrokov za to vrsto nezdov je lahko več. Med te lahko štejemo dostikrat osebno neprevidnost, kakor tudi to, da je še vedno preveč ročnih del. Predvsem gre tu za ročno nakladanje, razkladanje in prekladanje raznega materiala.

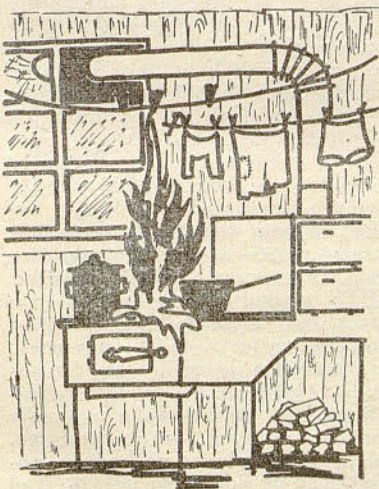
Kot vsako leto lahko tudi letos ugotovljamo, da je največ nezdov (42,1%) zaradi neracionalnega — nesmotnega dela pri posameznikih in dalje, da je pri nezdovah vzrok kršitev varnostnih predpisov. Disciplinska komisija pri delavskem svetu pa je izrekla samo 4 kazni zaradi takšnih kršitev.

Za 26 nezdov oziroma 17,5% je vzrok navedeno pomanjkanje poklicnih oziroma ustreznih delovnih izkušenj, kar znova potrjuje, če to povežemo s pregledom števila nezdov po delovni dobi, potrebo po temeljitejšem seznanjanju delavcev, predvsem novosprejetih z delom in nevarnostmi.

V letu 1963 je bilo 24 nezdov na poti oziroma z dela. Razmerje med nezdovami na delo in nezdovami z dela je naslednje: nezdov na delo je bilo 19; nezdov na poti z dela pa 5. To razmerje nekoliko preseneča, ker kljub temu, če ne štejemo avtobusne nesreče (9 poškodovanih) je še vedno nezdov na poti na delo enkrat več. Če kot vzrok, ne v vseh primerih, nezdovam pri povratku domov lahko štejemo utrujenost na delu, kaj je potem vzrok nezdovam ob prihodu na delo. Mogoče je vzrok lahko iskati v povečanem prometu na naših cestah, ki je najbolj gost ravno takrat, lko ljudje odhajajo iz službe domov.

Kratka analiza nezdov na poti nam pokaže še, da je bilo 7 nezdov pri pešcih, 4 nezdov pri vožnji s kolesom, 3 nezdov pri vožnji z motorjem. 9 nezdov pri avtobusni nesreči in 1 na vlaku. Največ nezdov ni bilo na glavnih cestah, temveč na stranskih obvoledicah. Torej so vremenske prilike velik faktor pri nezdovah na poti.

Analiza nezdov na poti po poškodovanih delih telesa pa nam kaže, da je bilo največ poškodb na glavi in na nogah. Nadaljnji pregled pa kaže, da je največ nezdov (tudi največje število zaposlenih) pri prihodu na delo v prvi izmeni torej pred 6. uro zjutraj, kar 7 ter pri prihodu s te izmene, to je po 2. uri, ko so bile v lanskem letu 4.

Perilo ne spada nad železno peč

— dimovodne cevi nikakor ne smemo speljati skozi lesene stene, okna in stropove. V kolikor pa je to potrebno jih moramo dovolj izolirati;

— na peči ali ob peči ne smemo sušiti drv, posušena drva se ob vroči peči vžgo;

— posebno pozornost je polagati pečem na žagovino, kjer je podana možnost eksplozije.

— redno vzdrževanje in čiščenje kurilnih naprav pa je predpogoj za brezhibno delovanje in preprečevanje požara;

— odmetavanje na pol ugaslih pigaretnih ogorkov in vžgalic v košaro za odpadke, je lahko usodno;

PREGLAD KARAKTERISTIČNIH PODATKOV K POROČILU ZA LETO 1963 V PRIMERJAVI Z LETOM 1962

Obrat	Povprečno število zaposlenih		Število nezdov pri delu in na poti		Število izgubljenih dni		Izgubljenih dni na 1 nezdov		Izgubljenih dni na 1 zap.	
	1962	1963	1962	1963	1962	1963	1962	1963	1962	1963
Elektroplavž	102	93	13	8	250	123	19,2	15,3	2,45	1,32
Jeklarna	162	162	20	21	340	354	17,0	16,8	2,09	2,18
Valjarna	303	302	44	34	603	598	13,7	17,6	1,99	1,94
Livarna valjev	30	32	2	5	60	76	30,0	13,2	2,00	2,00
Liv. s. litine	292	302	34	36	429	607	12,6	16,8	1,46	2,01
Modelna mizarna	26	27	3	2	40	76	13,3	38,0	1,53	2,81
Šamotna	137	131	3	6	53	89	17,6	14,8	0,38	0,68
Obd. valjev	52	51	4	6	59	93	19,6	15,5	1,13	1,82
Mehanična delavn.	119	129	8	7	75	161	9,3	23,0	0,63	1,24
Energetski odd.	60	61	1	1	60	28	60,0	28,0	1,00	0,45
Elektroobrat	40	35	0	1	0	4	0	4,0	0	0,11
Promet	89	89	16	19	377	337	23,5	17,7	4,23	3,77
Ekspedit	109	108	5	15	56	153	11,2	10,2	0,51	1,41
Gradbeni	31	32	4	0	102	0	25,5	0	3,29	0
Laboratorij	37	35	2	3	3	58	3,0	19,3	0,08	1,68
OTK	32	30	1	1	12	32	12,0	32,0	0,37	1,06
Ostalo	327	375	5	8	137	327	19,5	18,0	1,36	1,59
Skupaj:	1.948	1.961	165	173	2.656	3.116	17,0	40,8	0,42	0,87

— vroč pepel ne odlagajmo v lesene, temveč v pločevinaste zabojke s pokrovom;

— s podstrešja odstranimo navlako in še prav posebno pazimo, da ne bo ob dimniku gorljivih predmetov. Zelo nevarno je ako se vnamejo saje. Pri dimniškem požaru ne vlivajmo vode v dimnik, kjer bi zaradi vročine popokala opeka in ogenj bi prodril skozi razpoke v stanovanjske prostore. Saje pustimo zgoreti do kraja, medtem pa pazimo na okolico.

— tudi kletni prostori naj bodo vedno urejeni. Tu se največkrat tudi nahajajo dimniška vrata, ob katerih ne smemo nalagati

Iz pregleda izgubljeni dni zaradi nezdov pri delu in na poti na delo in z dela je razvidno, da je bilo zaradi nezdov pri delu izgubljenih 2.466 delovnih dni. Za nezdov na poti pa 650 delovnih dni. Povprečno je ena nezdov pri delu imela za posledico izostanek 16,5 dni. Nezdov na poti pa kar 27 dni. Če pa računamo skupno nezdov pri delu in na poti pa vidimo, da odpade na eno nezdov povprečno 18 delovnih dni. Iz navedenega sledi, da so nezdov na poti mnogo težje, kot nezdov pri delu, ker gre v večina primerih za prometne nezdov, ki terjajo daljše izostanke z dela.

Kot prejšnja leta tudi letos beležimo veliko število nezdov izven dela (tako imenovane »B« nezdov). V preteklem letu je bilo 338 takšnih nezdov, ki so zahtevale 5.148 izgubljenih delovnih dni. Obolenj je bilo v preteklem letu 2.645 primerov; izostanki zaradi obolenj pa so dosegli 25.296 izgubljenih dni. Če seštejemo vse izostanke vidimo, da je bilo skupno izgubljenih 33.560 dni. Za nadomestila osebnih dohodkov v času izostankov z dela zaradi bolezni in nezdov je bilo v preteklem letu izplačano, kakor sledi:

Za nezdov pri delu in na poti	4.845.715 din
Za nezdov doma (»B« nezdov)	5.787.578 din
Za bolezni	24.665.266 din
Skupaj:	35.298.559 din

Napram letu 1962 je bilo v to svrhu izplačanih nekaj nad 3 milijone manj. V letu 1962 so ta sredstva znašala 38.679.125 din. To znižanje gre predvsem na račun nižjega števila obolenj.

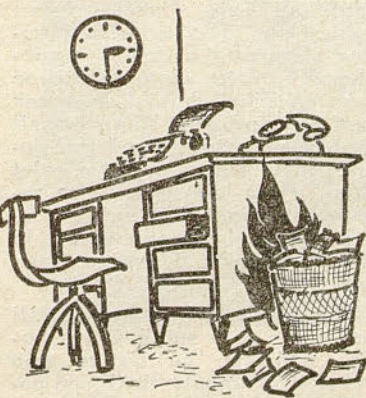
V letu 1963 je bilo za higiensko tehnično varstvo porabljen:

za tehnično varstvo (zavarovanje strojev, naprav itd.)	5.161.388 din
za higiensko varstvo (ventilacija, sanitarije, itd.)	6.509.438 din
za osebna zaščitna sredstva	28.850.000 din
za druge varstvene namene (čaj, stroški ambulate prve pomoči itd.)	1.672.000 din
Skupaj:	42.192.826 din

Pogostost in resnost nezdov po obratih je v primerjavi z letom 1962 prikazana v naslednji tabeli:

O B R A T	Pogostost		Resnost	
	1963	1962	1962	1963
Elektroplavž	52,3	33,6	1006	518
Jeklarna	59,0	64,7	1003	1091
Valjarna	65,0	50,1	890	882
Livarna valjev	31,8	67,9	955	1033
Livarna sive litine	56,3	57,4	711	868
Modelna mizarna	56,4	35,5	752	1350
Šamotarna	10,6	21,9	187	325
Obdelovalnica valjev	26,7	46,3	528	863
Mehanična delavnica	30,6	26,8	286	816
Energetski obrat	6,8	8,2	407	230
Elektroobrat	0	12,1	0	49
Promet	80,9	106,6	1906	1891
Ekspedit	24,8	88,9	277	850
Gradbeni oddelk	56,8	0	1447	0
Laboratorij	11,9	34,8	35	673
OTK	15,7	16,1	188	516
Ostalo	110,4	10,1	203	414
Celo podjetje:	39,6	41,1	645	741

V navedenem pregledu pomeni znak minus izboljšanje, znak plus pa poslabšanje. Pri pogostosti torej pri številu nezdov se je stanje izboljšalo v naslednjih obratih oziroma oddelkih: elektroplavžu, valjarni, modelni, mehanični delavnici, gradbenem oddelku in ostalih, kjer so všteti uslužbenci, gasilska služba in komunalni oddelk. Pri resnosti iz katere lahko sklepamo na tezo nezdov, pa se je stanje izboljšalo na elektroplavžu, v valjarni energetskem obratu, prometu in gradbenem oddelku.

Posledica neugaslega cigaretnega ogorka

vnetljivih snovi. Saje v dimniku se lahko večkrat vnamejo, razžarijo vrata in požar je neizbežen.

— pazimo na tleče cigaretno ogorke. Zgodi se lahko, da otrok prevrne pepelnik s tlečimi ogorki na tla, pri tem se lahko zažge preproga in se začne kaditi. Pri tlenju nastaja ogljikov monoksid in ako nas ni doma, ali pa se ne vrnemo ob pravem času, se otroku lahko zgodi najhujše;

— ne puščajte otrok doma brez nadzorstva.

Če bomo upoštevali zgoraj navedena navodila, bomo preprečili marsikatero nesrečo sebi in drugim. GASILSKA SLUŽBA

DELO SINDIKALNE ORGANIZACIJE

V okviru nalog, ki jih predvideva akcijski program naše sindikalne organizacije in za reševanje vseh tekočih vprašanj in problemov v podjetju, smo v preteklih dveh mesecih imeli pri sindikalni podružnici podjetja štirinajst različnih sestankov in posvetovanj. V našem sestavku bomo člane kolektiva seznanili le z najvažnejšimi sestanki in sklepi.

Dne 3. decembra smo imeli redno sejo sekretariata izvršnega odbora sindikalne podružnice podjetja. Na dnevnem redu so bila naslednja vprašanja:

— Tolmačenje osnutka statuta naše železarne;

— priprave za sklicanje seje izvršnega odbora;

— zadolžitev članov izvršnega odbora sindikalne podružnice podjetja za delo v posameznih sindikalnih podružnicah delovnih enot;

— tekoče naloge.

V želji, da bi člane kolektiva temeljito seznanili s osnutkom statuta ter da bi v razpravi sodelovalo kar največ zaposlenih, je bil na tem sestanku sprejet sklep, da bi o vseh poglavjih statuta najprvo razpravljali na skupnih sestankih obratnega delavskega sveta in družbeno političnih organizacij delovne enote, nato pa na zborih proizvajalcev oziroma članskih konferencah z ostalimi člani kolektiva. Za izvedbo te zamisli in sklepa smo sklicali sestanek vseh prizadetih in se z njimi podrobno pogovorili o načinu sklicevanja teh sestankov in razprav. Še popreje smo imeli sestanek in kratek seminar z referenti posebnega osemindesetčlanskega akta, ki je na voljo obratom in oddelkom za tolmačenje osnutka statuta. Da bi poživeli delo sindikalnih enot, zlasti v času razprave o statutu, smo zadolžili vse člane izvršnega odbora za redno spremljanje dela podružnic enot.

Na tem sestanku smo ugotovili, da je treba poživiti tudi delo komisij in odborov pri izvršnem odboru sindikalne podružnice podjetja. Poleg gornjih zadolžitev, smo Komisiji za gospodarstvo naročili, da pripravi analizo oziroma poročilo o devetmesečnem poslovanju podjetja, o katerem smo razpravljali na posebni razširjeni seji izvršnega odbora. Prav tako smo zadolžili komisijo za higiensko tehnično varstvo in socialna vprašanja, da pregleda kako so bili izvedeni sklepi in predlogi, sprejeti v mesecu varnosti. Ob zaključku sestanka smo razpravljali še o odnosu vodstev sindikalnih podružnic delovnih enot do novih članov kolektiva, o sklicanju posvetovanja z vsemi člani kolektiva, ki so se prijavili v šolo za sindikalne funkcionarje in člane obratnih delavskih svetov in odobrili članu delovnega kolektiva ekspedit tov. OBLAK JAKOBU enkratno socialno pomoč v znesku pet tisoč dinarjev.

Dne 6. decembra smo imeli redno sejo izvršnega odbora sindikalne podružnice podjetja z naslednjim dnevnim redom:

— izvolitev novega tajnika sindikalne podružnice podjetja;

— zaključni račun počitniškega doma na otoku Rabu;

— delo članov izvršnega odbora, komisij in odborov;

— tekoča vprašanja.

Zaradi odhoda dosedanjega tajnika izvršnega odbora sindikalne podružnice podjetja tovariša KLINC MARJANA iz modelne mizarne na novo službeno dolžnost v Zalec, smo za novega tajnika sindikalne podružnice podjetja izvolili tovariša ŠALIČ TOMA, strojnega ključavničarja iz mehanične delavnice. Tovariš Šalič Tomo, ki je v našem podjetju znan kot zelo aktiven družbeno-politični delavec, je novo odgovorno dolžnost sprejel z vso resnostjo in s polnim zaupanjem, da bo skupno z ostalimi člani iz-

vršnega odbora dosegel v bodoče še lepše uspehe.

Predsednik upravnega odbora Počitniškega doma na otoku Rabu tovariš ANTON MACKOVŠEK, je navzoče člane izvršnega odbora in ostale predstavnike seznanil o splošnem poslovanju počitniškega doma in letovanju članov našega delovnega kolektiva v letu 1963.

Za uspešno poslovanje počitniškega doma na Rabu in dejavnost upravnega odbora, je izvršni odbor izrekel priznanje in pohvalo. Ob tej priložnosti je tudi sklenil, da zaupa dosedanjemu upravnemu odboru in komisiji za letovanje priprave za letovanje v letu 1964.

Ker nekatere sindikalne podružnice delovnih enot ne izvršujejo svojih nalog kot bi jih morale, je bil sprejet sklep, da se s predstavniki teh sindikalnih podružnic enot skliče posvetovanje in ugotovi kaj je temu vzrok.

Dne 5. decembra smo sklicali redni sestanek s predsedniki in tajniki sindikalnih podružnic delovnih enot. Sestanek je bil posvečen pripravi za razpravo o osnutku statuta našega podjetja in tekočim nalogam. Po obširni in temeljiti razpravi, kako bomo v oddelkih in obratih sklicali sestanke in razpravljali o statutu, smo sklenili, da naj bi bila ta razprava predvidoma končana do prvega aprila 1964. Vsled obširnosti gradiva se bo razprava vršila v štirih etapah. O prvem poglavju smo že razpravljali v mesecu decembru, drugo je bilo v razpravi meseca januarja.

Na tem sestanku smo opozorili zastopnike sindikalnih podružnic enot, da polagajo več pozornosti pri uvajanju novih članov kolektiva. Novince je potrebno seznaniti s sindikalnim odborom in z delom in organizacijsko strukturo sindikalne organizacije podjetja, še posebej pa delovne enote, v kateri bo zaposlen. Ugotovili smo namreč, če bi z novinci bolj sistematsko delali in jih bolj aktivno vključili v splošno življenje kolektiva, da bi bila mnogo manjša fluktuacija.

Na pobudo tajništva izvršnega odbora je bila dne 12. decembra redna seja novoizvoljenega nadzornega odbora. Namenjena je bila konstituiranju odbora. Za predsednika nadzornega odbora sindikalne podružnice podjetja je bil izvoljen tov. ALBIN MIKLAVC iz finančnega sektorja, za njegovega namestnika pa tov. PLAHUTA MIHAEL iz delovne enote elektroplavž. Razen konstituiranja so se člani seznanili z nalogami nadzornega odbora in izdelali program svojega dela.

Na redni seji sekretariata izvršnega odbora sindikalne podružnice podjetja, dne 19. decembra smo razpravljali o pripravah za sklicanje seje sindikalnega akta, na kateri smo razpravljali o družbenem planu Železarne Store za leto 1964, o pripravah za praznovanje novega leta, obdaritvi bolnih članov in članov kolektiva, ki so na odsluženju kadrovskega roka v Jugoslovanski ljudski armadi. Člani sekretariata so predlagali izvršnemu odboru, da se pošlje poleg čestitk članom, ki so v JLA tudi vsakemu 1000 din, in da se denarno ali kako drugače obdaruje bolne člane, ki niso prišli v poštev ob prazniku Dneva republike. Ker smo ugotovili, da se nekateri člani delavskih svetov enot in sindikalni funkcionarji enot ne udeležujejo politične šole oziroma tečaja, je bil sprejet sklep, da se le-te pokliče na zagovor in ugotovi zakaj ne izpolnjujejo obveze do enote, ki jim je zaupala to važno dolžnost.

Dne 24. decembra smo sklicali razširjeno sejo sindikalnega aktivnega podjetja, na katere smo povabili zastopnike družbeno političnih organizacij v kolektivu. Tov. ing. Niko Zakonjšek, pred-

sednik komisije za gospodarstvo in Voga Tugomer, glavni direktor podjetja sta navzoče seznanila z glavnimi značilnostmi družbenega plana naše železarne za leto 1964. Tov. ing. Niko Zakonjšek je med ostalim poudaril, da predlog družbenega plana železarne Store za leto 1964 obsega splošne smernice, interni program, pravilno razporejanje delovne sile, kalkulacijo, delitev dohodka, pokazatelje poslovanja, plan investicijske dejavnosti. Splošne smernice družbenega Zveznega izvršnega sveta in veljajo za celotno državo. Naš družbeni plan, ki je izdelan na osnovi rezultatov preteklih let predvideva porast proizvodnje na čim večjem izkoriščanju lastnih kapacitet. V tej zvezi je prikazal tudi finančni porast proizvodnje, ki se predvideva v letu 1964. Prav tako je v planu izdelan interni program za posamezne dejavnosti, kjer se predvideva boljša oprema posameznih obratov in hkrati tudi izgradnja novih obratov. Direktor podjetja tov. Voga Tugomer, ki je še prav posebno nazorno in pomembno prikazal vsebino družbenega plana za leto 1964, je poudaril, da je iz razprave o družbenem planu naše tovarne za leto 1964 razvidno, kako se naše podjetje vključuje v gospodarsko gibanje. V okrajni, občinski in zvezni plan, ki obvezuje gospodarske organizacije in gospodarsko dejavnost se vključujemo tudi mi s povečanim obsegom proizvodnje, ki nam nudi možnost vključevanja v mednarodno menjavo in s ciljem dvigovanja družbenega standarda. Stremimo za tem, da bi glede na dvig življenjskih stroškov zagotovili delavcu potreben osebni dohodek, ki je v našem podjetju dosegel lep povpreček z ozirom na ostale železarne, saj znaša od 39.000 do 40.000 dinarjev. Kljub povečanju osebnih dohodkov pa mora podjetje skrbeti, da pravilno usmerja prosta sredstva z upoštevanjem izboljšanja kapacitet in s tem delovnih pogojev. Za ves ta razvoj je potrebna prizadevnost celotnega kolektiva, odnosno posameznika. Iskati moramo najboljše oblike dela, preprečevati izgube in skrbeti za znižanje stroškov. Le s skrbnim trošenjem sredstev bomo lahko dosegli rezultate, ki jih predvideva družbeni plan za leto 1964, ki vključuje tudi izgradnjo novih obratov. Nujno pa je kolektiv seznaniti z gospodarskim razvojem, da bo z razumevanjem sprejel sklep in cilj — dograditi novo tovarno, ker le tako si bomo lahko krepili materialne osnove za nadaljnjo perspektivo. V razpravi, ki je imela cilj, da se čim boljše pristopi k izpolnitvi družbenega plana za leto 1964, je sindikalni aktiv sprejel sklep, da se člane kolektiva dobro seznanijo s predlogom družbenega plana in, da se z vsemi razpoložljivimi sredstvi pristopi tako, da se bo družbeni plan prišel aktivno izpolnjevati že takoj prve mesece in nato skozi vse leto. O uspehih izpolnjevanja družbenega plana pa naj kolektiv na delovnih konferencah razpravlja redno vsak mesec.

Dne 14. 1. 1964 je bila sklicana izredna konferenca predsednikov tajnikov in blagajnikov sindikalnih podružnic enot. Razpravljali smo o novem načinu plačevanja sindikalne članarine, o sestavljanju tedenskih informativnih poročil za Občinski sindikalni svet Celje in Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in o razpravi drugega poglavja predosnutka statuta našega podjetja.

Na tem sestanku je predsednik sindikalne podružnice tov. IVAN ŠTEFANČIČ seznanil navzoče z novim načinom plačevanja sindikalne članarine, ki se prične s 1. januarjem 1964. Članarina se bo obračunavala 0,6 % od osebnega dohodka. Na ta način se bo zvišala članarina članom,

ki imajo nad 34.000 dinarjev osebnega dohodka. Kot nujno pa se je zadalžilo predsednike in tajnike sindikalnih podružnic enot, da o novem načinu plačevanja sindikalne članarine seznanijo vse člane naše sindikalne organizacije. Na tem sestanku je blagajnik sindikalne podružnice podjetja pojasnil, da se po splošnih pravilih ne bo plačevalo članarine od nadurnega dela, nočnega dodatka, dopustov in drugih dodatkov. Ker pa bi naši obračunski službi zelo otežkočili delo in bi to delo bilo dražje kot pa bi znesla članarina od teh dodatkov, se predlaga, da se članarina obračunava od splošnega osebnega dohodka, s čimer so se navzoči strinjali. Tabele o plačevanju sindikalne članarine pa

naj izobesijo na vseh oglasnih deskah.

Poleg sestankov in posvetovanj, ki so navedena v sestavku o delu naše sindikalne podružnice, so sindikalne podružnice delovnih enot imele še osemnajst internih sestankov. Najvažnejša razprava na teh sestankih je bilo prvo in drugo poglavje predosnutka statuta naše železarne, poslovanje podjetja in delovnih enot v preteklem letu, družbeni plan za leto 1964, stanovanjsko vprašanje zaposlenih članov kolektiva, osnutek pravilnika o povračilu prevoznih stroškov na delo in z dela, HTV problemi, obdaritev in obisk bolnih članov in članov, ki so na odsluženju kadrovskega roka v Jugoslovanski ljudski armadi.

Razmislimo tudi o tem

Za nami so leta težkih preizkušenj, leta bogatih izkušenj in spoznanj, leta lepih proizvodnih uspehov. Kdor pozna prehojeno pot našega kolektiva od osvoboditve do danes, se nehotе vpraša, kako nam je pri vseh težavah, ki so nam stale nasproti, vendarle uspelo, da smo naše podjetje privedli na tako stopnjo, da uživamo v poslovnem svetu dober ugled. Toda pred nami je razširitev obratov, je graditev objektov in naprav, so nove težke preizkušnje, novi postopki, nova tehnologija in še mnogo težav, ki jih danes niti ne predvidevamo. Pa se tolažimo, da bo lažje od slej, ker bomo imeli nove stroje, mehanizacijo, avtomatizacijo, odpadlo bo veliko fizičnega napora, zato bo delo lažje teklo, vse se bo lepše odvijalo. Za nove stroje imamo vso tehnično dokumentacijo, vemo zakaj so uporabni, kakšna je njihova zmogljivost, način vzdrževanja in vse kar je še potrebno k temu. Prav tako se bomo pobrigali, da bomo dobili vse potrebne podatke o materialih, ki jih bomo uporabljali v proizvodnji. Poznamo torej vse činitele, ki vplivajo na dobro in uspešno proizvodnjo. Mar res vse? Kaj pa človek? Mar ni to najvažnejši činitelj v proizvodnji, mar ni to bistveni element proizvodnje, za katerega se še vse premalo zanimamo. Mar pozabljamo, da si danes ne moremo več zamisliti učinkovite organizacije dela, brez doslednega in celotnega upoštevanja človeka, ki je odločujoč činitelj vsega dogajanja v podjetju. Zakaj se nam ljudje selijo iz obrata v obrat, zakaj odhaja veliko novincev iz podjetja, zakaj se nam dogaja, da se poškoduje veliko število novosprejetih. V letnem poročilu službe HTV zasledimo podatke, da je bilo lani med poškodovanimi v našem podjetju 49,7 % novincev. Iz podjetja je odšlo lani 68 novosprejetih delavcev. Ugotavljamo že, koliko stane uvajanje novega delavca, koliko izgubimo, če se nam delavec poškoduje, ponesreči, če dalj časa boluje. Nad vsem tem pa se gotovo nismo dosti zamislili, nismo ravnali kot dobri gospodarji, nismo to preudarili z ekonomske plati, še manj pa s človeške. Podjetje nima kot svoj cilj posreden cilj skrb za delovnega človeka zato, ker naj bi bila neka socialna ustanova, temveč zato, ker kot napredna delovna organizacija z gospodarskimi metodami veča človekovo blaginjo. Povejmo to bolj po domače: vsak delavec je ob urejenih gmotnih delovnih in socialnih razmerah bolj produktiven. In zakaj imamo v pravilniku določila, ki urejajo magrajevanje delavcev z večletnim stažem? Tudi to je ekonomsko upravičeno. Zakaj pa potem ne razmišljamo več o tem najvažnejšem činitelju v proizvodnji, o

človeku in o tem, kako se naši delavci počutijo v proizvodnji, kaj naj bi še storili, da bi se na delovnih mestih dobro počutili in da bi bili zadovoljni, saj bi se potem manj preseljevali, manj bi nam uhajali iz podjetja.

Res je, da imamo za novince organiziran dvodnevni uvajalni seminar, ki služi psihološki pripravi novosprejetih članov kolektiva na bodoče delo. To je prvi stik novincev s podjetjem. Na tem seminarju jih spoznamo z organizacijsko strukturo podjetja, s pravicami in dolžnostmi zaposlenih ljudi, z našo plačno politiko, s higiensko-tehničnimi in varnostnimi predpisi in ukrepi, z nastankom in razvojem podjetja od ustanovitve do danes in s perspektivnim razvojem, kakor ga imamo načrtujemo; spoznamo jih s pravilnimi odnosi do dela, do predpostavljanih, do sodelavcev, z možnostmi napredovanja, strokovnega usposabljanja in še z drugimi poglavji iz življenja in dela v našem kolektivu. To je informativni seminar.

Najvažnejši del uvajanja novincev pa prične šele na samem delovnem mestu. In prav temu delu uvajanja moramo v bodoče posvetiti več pozornosti in marljivosti.

Ne smemo pozabiti, kako vpliva na novince novo okolje in zato moramo z vsemi potrebnimi ukrepi poskrbeti, da se novinci čimprej privadijo novemu okolju, novemu tempu dela, novemu delovnemu redu, novim sodelavcem, pogojem dela, ropotu, vročini, prepilu, novim nevarnostim, ki so jim izpostavljeni v novem okolju. Ne smemo spregledati okolnosti, da se nekateri novinci prvič vključujejo industrijo, v industrijski način dela. Zato moramo imeti z novinci potrpljenje, nenehno jih moramo poučevati, priučevati, biti jim moramo dobri svetovalci. Za novince dobi življenje v našem kolektivu novo vsebino, okolje ga počasi preoblikuje. Kako dolgo bo trajal proces privajanja, ali adaptacije, priučevanja novemu delu, življenja v novo okolje in v nove delovne pogoje, v kakšnem času bo postal za podjetje (za obrat) tako produktiven, kot si to želimo, to je vse odvisno od tega, kako se bomo novince poučevali, če ga bomo res sistematično in načrtno priučevali in privajali ter končno povsem privadili našemu načinu življenja in dela.

Svrha vseh podvzetih mer in ukrepov pri uvajanju in privajanju novincev je, doseči ravnotežje med individualnim zadovoljstvom in organizacijsko-tehničnimi cilji podjetja z razvijanjem zadovoljstva pri delu pri vsakem posamezniku. Tehnika privajanja naj bi namreč bila

(Dalje na 8. str.)

NEKAJ O REGULACIJI

Zaradi vse večjega obsega industrializacije, vse večjih kvantitetnih in kvalitativnih zahtev, vse bolj zahtevnih in kompliciranih tehnoloških postopkov in ekonomičnejše proizvodnje postaja regulacijska tehnika bolj in bolj pomembna. Edino z uvedbo regulacije različnih industrijskih tehnoloških procesov, bo omogočen vzpon in razvoj industrije tudi pri nas. Praktična uporaba regulacijske tehnike pa bo privedla do tega, da bo vse več ljudi prišlo z njo v dotik, bo z njo povezano oziroma od nje odvisno. Nujno bo, da bo tudi to področje tehnike prišlo v miselnost industrijskega človeka. Posluževalec oziroma upravljalec naprav bo moral poznati osnovne principe delovanja posameznih regulacijskih naprav, ker mu bodo le tako omogočale izpolnjevanje zahtevane naloge. Seveda bo zato potrebno vse večjemu krogu ljudi nuditi osnovne principe regulacijske tehnike, po drugi strani pa usposobiti kader za pravilno in nemoteno delovanje teh naprav.

Takoj na začetku je potrebno omeniti, da regulacijska tehnika ni svojina našega modernega stoletja. Že mnogo prej, v stari Grčiji se je človek ukvarjal z regulacijsko tehniko. Tako so stari Grki uspešno regulirali vodo za vsakdanje potrebe. Že takrat so odkrili osnovna načela regulacije in sicer to, da morata biti merilni člen in postavitveni člen v regulacijskem krogu po možnosti čim bližje. Ravno tako so že takrat s pomočjo regulacije uspešno reševali bolj zapletene naloge in pri tem spoznali pomembnost povratne vezi o kateri bo pozneje še govorili.

Današnji človek se dnevno vede ali nevede srečuje z regulacijsko tehniko. Vzemimo primer, da se nahajamo pod tušem v sanitarnem prostoru, ter se želimo umiti. Najprej bomo začeli regulirati temperaturo vode na določeno vrednost, ki nam ustreza. Veličina, to je temperaturo vode, katero v tem primeru reguliramo, imenujemo **REGULACIJSKO VELIČINO**. Zaželeno vrednost, katero želimo doseči (temperatu-

ro vode, ki ustreza telesni temperaturi, to je približno 40°C) pa imenujemo **NASTAVNO VREDNOST**. Ko stojimo pod tušem, »merimo« stalno dejansko regulacijsko veličino (temperaturo vode) in naš občutek nam pove, ali je temperatura vode nad ali pod nastavljeno vrednostjo ali je njej enaka. V tem primeru je naša koža **ČUTILO**, ki nam služi za merjenje regulacijske veličine. Ko se umivamo oz. tuširamo, primerjamo regulacijsko veličino z nastavno vrednostjo in spreminjamo dotok tople oziroma mrzle vode z vrtenjem pipe za mrzlo oz. toplo vodo toliko časa, dokler ni odklon regulacijske veličine od nastavne vrednosti odstranjen. Ta odklon oz. odstopanje imenujemo **REGULACIJSKO ODPSTOPANJE OZ. ODKLON**. Količino, ki nam pa to odstopanje odstrani pa imenujemo **POSTAVNO VELIČINO**. Ta veličina je v našem primeru hod stožca vodovodne pipe za mrzlo oz. toplo vodo. V primeru, da se tuširamo daljši čas ali da se začnejo tuširati še drugi v sosednjih kabinah, temperatura vode pade. V tem primeru govorimo, da je na regulacijsko veličino (temperaturo vode) vplivala neka **MOTNJA**. Veličina, katero pa to motnjo povzroči, imenujemo **VELIČINO MOTNJE**. S spremembo postavne veličine, to je z odpiranjem vodovodne pipe za toplo vodo pa poizkušamo to motnjo odstraniti.

V prikazanem primeru je človek, ki se tušira, **REGULATOR**, kateri »meri« oziroma sprejema regulacijsko veličino (temperaturo vode), jo primerja z nastavno vrednostjo (telesna temperatura) ter z ustrezno postavno vrednostjo zmanjšuje oziroma odstrani regulacijsko odstopanje. To je sicer primer ročne regulacije, ki se pa v principu popolnoma nič ne razlikuje od samostojnega regulacijskega procesa.

Iz omenjenega primera spoznamo tako vse osnovne elemente regulacije. Vse te elemente zaradi preglednosti in lažjega razumevanja označujemo s posebnimi oznakami in sicer:
 X = regulacijska veličina (npr. temperatura vode)

X_0 = nastavna vrednost (na pr. temperatura vode, katere ustreza telesni temperaturi)
 $X = (X - X_0)$ = regulacijsko odstopanje ali odklon (razlika med temperaturo vode in željeno temperaturo)
 Y = postavna vrednost (hod stožca vodovodne pipe)
 $y = (Y - Y_0)$ = odstopanje postavne vrednosti
 Z = motnja
 $z = (Z - Z_0)$ = sprememba motnje

Pri vsakem regulacijskem procesu spoznamo še nekaj osnovnih značilnosti:

Neka veličina (regul. veličina) potuje v zaključenem krogotoku, v regulacijskem krogu. Veličina, katere kroži v regulacijskem krogu, ima vedno eno smer gibanja ter potuje od enega člena regulacijskega kroga do drugega (usmerjeni prenosni členi). Pri tem regulirana veličina običajno spreminja svoje fizikalne dimenzije. V našem primeru povzroči temperaturna sprememba iz prhe izstopajoče vode (°C) prestavitev položaja ventila (cm), ta prestavitev povzroči spremembo pretoka vode (m³/s) in ta sprememba pretoka pa zopet končno vpliva na temperaturo vode. Da je namen regulacije izpolnjen, mora veličina, katere potuje v regulacijskem krogu, svoj smisel delovanja spremeniti, ko ponovno pride na začetek regulacijskega kroga. Tako moramo v našem primeru pri padajoči temperaturi vode dovodni ventil tako obračati, da se temperatura zopet dvigne, ker bo le na ta način motnja odstranjena.

Regulacijski krog

Vsak regulacijski krog ne glede na način in vrsto regulacije sestoji iz naprave, katero želimo regulirati (na primer SM peč, parni kotel itd.) in jo imenujemo regulacijsko progo in iz aparata, kateri regulacijo izvaja ter ga imenujemo regulator. V našem prejšnjem primeru predstavlja naprava s tušem od vodovodnega ventila do vodnega curka (prhe) regulacijsko progo, človek, ki se tušira pa predstavlja regulator. (Nadaljevanje sledi)

Prvi stroji za mehanično delavnico

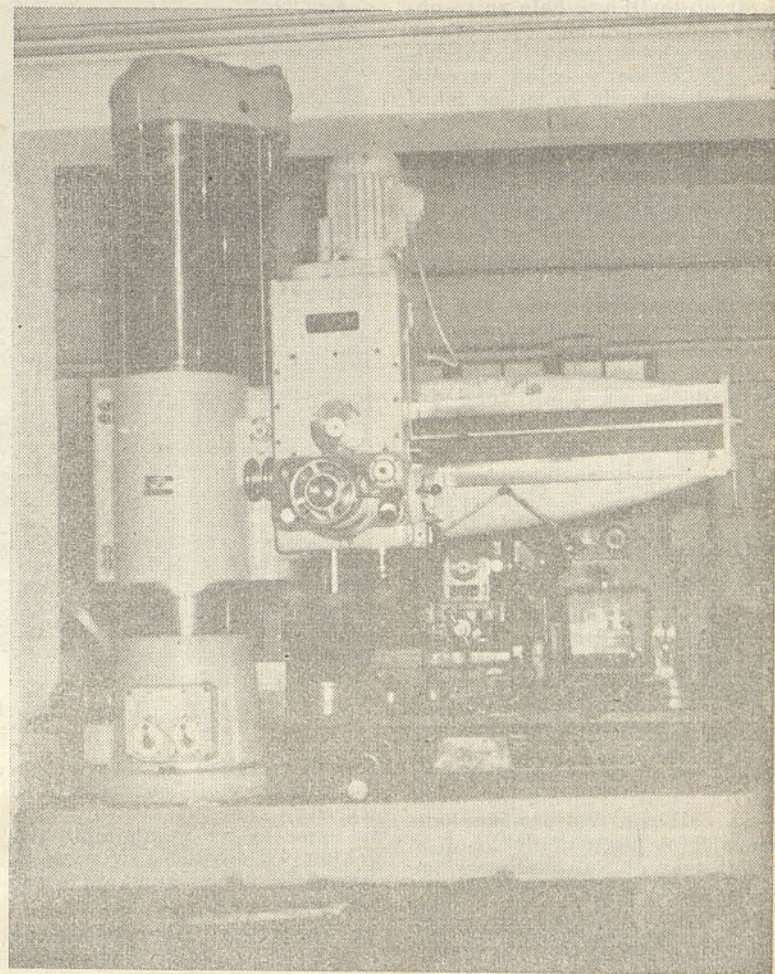
Po programu je razširitev vzdrževalnih obratov predvidena v naslednjih letih, to je vzporedno z gradnjo novih osnovnih proizvodnih obratov. Ti novi obrati, zlasti valjarna in jeklar- na bodo v največji možni meri mehanizirani in avtomatizirani in bo njih vzdrževanje zahtevalo večjo pozornost. Jasno je, da bomo za tako povečanje vzdrževanja rabili nove obdelovalne stroje, ki bodo sposobni zadovoljiti vsem potrebam. Te stroje bomo postopoma nabavljali, kakor se bodo pač kazale potrebe.

Prvo skupino teh strojev smo naročili že preteklo leto in sicer

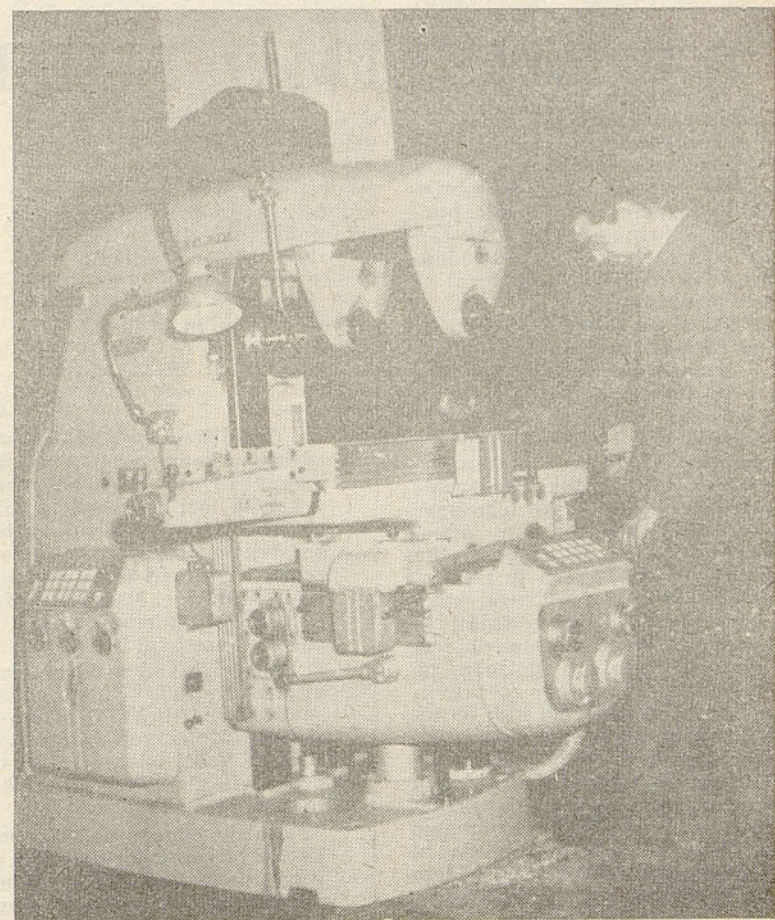
frezalni stroj s programskim krmiljenjem in pa radialni vr- talni stroj. Oba navedena stroja sta bila dobavljena že v decembru preteklega leta in sta montirana v mehnični delavnici. Stroja smo dobavili od madžarske firme **TEHNOIMPEX** iz Budimpešte, izdelala pa ju je renomirana firma »Csepel«, ki je poznana po vsej Evropi.

Upamo, da bo kolektiv mehnične delavnice z nabavljenima strojema zadovoljen, saj se bo z njima povečala obdelovalna sposobnost obrata.

P. S.

Radialni vrtni stroj RF 31 omogoča poleg vrtnanja in povrtanja še rezanje navojev. Veliko območje menjanja hitrosti delovnega vretena zagotavlja pravilno koriščenje orodja pri različnih materialih in premerih.

Univerzalni frezalni stroj MUP 520 s programskih krmiljenjem na katerem je možno opravljati nešteto delovnih operacij. Ta stroj je zlasti prikladen za serijsko obdelavo kar pride pri naši proizvodnji pogostoma v poštev.

Obvestilo o potrošniških posojilih

Člane kolektiva obveščamo, da je z 20. januarjem 1964 Komunalna banka — ekspozitura Celjska mestna hranilnica, ponovno pričela z dodeljevanjem potrošniških posojil. Postopek pri urejanju posojila se v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenil. Ker pa vemo, da so marsikomu predpisi banke, oziroma zvezni predpisi pri dodeljevanju posojila manj znani, seznanjamo člane kolektiva o postopku za dodelitev in tistih posebnosti, ki so specifične z ozirom na urejenost in točnost poslovanja. Posojiljemalec mora v smislu Navodila o dodeljevanju potrošniških kreditov Ur. list SFRJ, št. 13/63 položiti za nabavo industrijskega čeka 10% gotovine od višine zahtevanega kredita. Višina pologa za motorje in avtomobile je ista kot za industrijsko blago. Razlika je le v tem, da se odplačujejo obroki za motorje na 4 leta, za avtomobile pa 5 let, če vzame posojiljemalec celoten znesek na povprečje osebnega dohodka. V primeru, da se vzame samo del posojila za avto ali motor, je doba odplačevanja krajša, kar zavisi od višine zahtevanega zneska posojiljemalca. Vsak, ki želi ček za nabavo avtomobila, mora pred vložitvijo prošnje dostaviti v vinkulacijo potrdilo DOZ-a o plačnem zasluhu in zavarovanju. Vinkulacija mora biti istočasno s kreditno polo dostavljena banki.

Postopek je enak tudi pri nabavi rabljenih avtomobilov. Na industrijski ček lahko nabavlja

vsakdo vso industrijsko blago, tj. pohištvo, radio aparate, hladilnike, električni material, zaves, preproge, linolej ter ostali tekstil. Lahko prejme tudi gradbeni material, cement, opeko ali že zgotovljene okenske okvirje, vrata in podobno.

Odplačilna doba je odvisna od višine zahtevanega posojila. Običajno je odplačilni rok 1 leto do višine 60.000 din, 2 leti do višine 120.000 din in preko 120.000 din 3 leta. Posojiljemalci za premož in ostalo kurjavo imajo olajšave ne glede na višino in je odplačilna doba pol leta, ne glede na to, če že ima kakšen kredit.

Posojiljemalec lahko prejme posojilo samo, če je plačilno sposoben sam in njegovi poroki. Služba za dodeljevanje posojil mora točno postopati po zveznem navodilu banke, kjer se sme dovoliti posojilo največ do ene četrtine osebnega dohodka, ki ga bo v času, za katerega se daje kredit, prejemal posojiljemalec. Banka je višino ene četrtine zvišala in dovoljuje največ do eno tretjino čistega osebnega dohodka. Novo potrošniško posojilo se dovoljuje posojiljemalcu, ki v redu odplača polovico dolga. Šele takrat lahko prejme novo posojilo oziroma staro posojilo obnovi.

Primer:

Posojiljemalec je dolžan na prvem obroku še 50.000 din, ponovno pa prosi za 80.000 din. V tem primeru mora odplačati star kredit in v ta namen dvigne ček za 130.000 din, kjer se mu stari dolg obračuna, razpolaga pa z

novim posojilom 80.000 din. V tem primeru mora položiti gotovine 10% od zneska 130.000 din. Po informacijah Celjske mestne hranilnice se v doglednem času še ne bo izdajala kot posojilo gotovina, ampak še ostane v naprej čekovno poslovanje.

Posojiljemalec do višine 300 tisoč din mora oskrbeti dva poroka. Tisti, ki posojilo jemlje preko 300.000 din pa 3 poroke. Porok sme biti vsakdo, ki ima že eno posojilo in je dvakrat porok drugemu posojiljemalcu. Vsak porok je registriran v evidenci podjetja in banke, kjer se vodi kontrola o upravičenosti in likvidni sposobnosti porokov. Tisti, ki še ni odslužil vojaškega roka, ne more prejeti potrošniškega posojila. Če je nekdo stalno nesposoben, mora predložiti pri uveljavljanju posojila potrdilo vojnega odseka. Študenti, ki študirajo, lahko dobe kredit samo za dobo 1 leta, oziroma samo za toliko časa kolikor je vojaški rok odložen. Za tiste, ki se prvič zaposlijo mora preteči najmanj 6-mesečna zaposlitev, da lahko postane kreditno sposoben.

Da bi dodeljevanje potrošniških posojil potekalo kar najbolj ekspeditivno in skladno z vsemi predpisi, smo uvedli posebne tiskovine, kamor posojiljemalec vpiše vse podatke, ki so potrebni za ureditev posojila. Vsakdo, ki izpolni zahtevani formular, mora ob predložitvi referentu plačati tudi obvezen polog. V nasprotnem primeru se formularji, (Dalje na 8. strani)

Investicijska izgradnja v letu 1964

Že v lanskem letu smo po delitvi prve tranše v mesecu maju pričeli z intenzivnejšimi deli na realizaciji investicijskega programa rekonstrukcije in izgradnje našega podjetja. L. 1963 pomeni leto pripravljanih del — izdelavo idejnih in glavnih projektov za hale novih obratov, zaključevanje pogodb za dobavo uvozne in domače opreme ter začetna gradbena dela na regulaciji Voglajne in odkrivanju humusa.

Ker bo praktično skoraj vsa oprema za nove obrate začela prihajati v Štore v prihodnjem letu, je jasno, da moramo do konca letošnjega leta vsaj delno, če že ne v celoti zgraditi nove objekte, da bo možno takoj po dobavi opreme, to opremo vskladiščiti po določenem načrtu ter pričeti takoj s samo montažo. Da je letos predvsem poudarek na izgradnji gradbenih del, govori tudi to, da bomo od celotne vsote investicijskih vlaganj v letu 1964 potrošili več kot polovico ravno za gradbena dela. Ker bodo vse hale osnovnih obratov iz jeklenih konstrukcij, odpade ena tretjina na zemeljsko betonska dela, dočim pa ostali večji del na jeklene konstrukcije.

In kaj nam kaže terminski plan izgradnje za letošnje leto?

Trenutno teče 1. faza rekonstrukcije na elektroplavžu na zamenjavi obstoječega transformatorja, ki bo gotova do meseca marca. V drugi polovici leta bomo pričeli s pripravljanimi deli na izgradnji drugega elektroplavža ter z naročilom konstrukcij za novo pečno halo. Prav tako bo nujno potrebno pričeti v poletju z izgradnjo nove hale jeklarne, saj nas v to sili na eni strani naročena elektroobločna peč in na drugi strani izgradnja nove valjarne. Valjarniško halo bomo letos postavili delno ali v celoti, tako da bo sposobna v začetku prihodnjega leta sprejemati vso dospelo opremo, s tem pa bodo dani tudi pogoji za pričetek montaže opreme. Seveda je pogoj za to istočasna izgradnja temeljev valjarniških prog, ogrevnih peči in drugih agregatov.

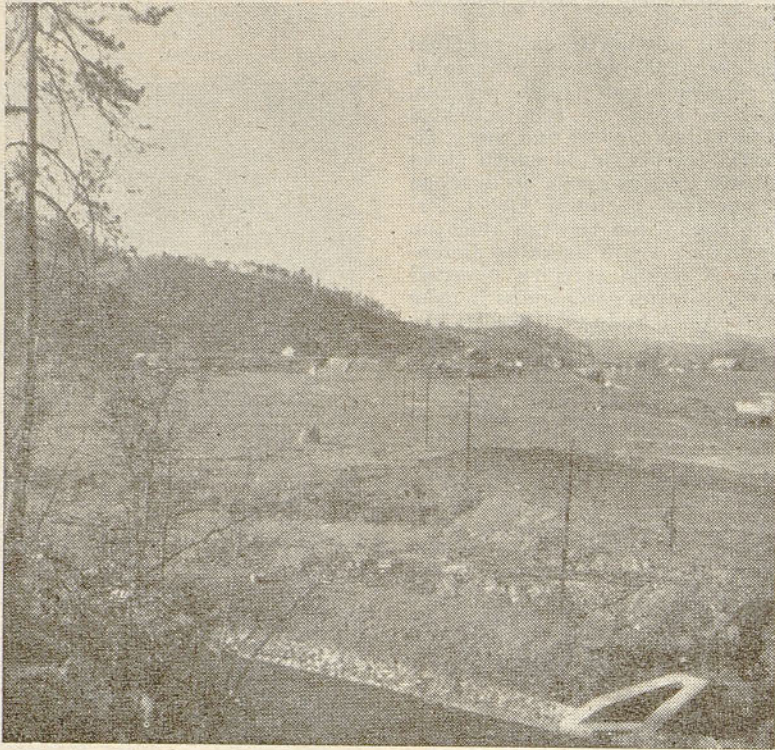
Na novem terenu Štore II pod Teharji bomo poleg del na valjarni in jeklarni v letošnjem

letu pričeli tudi z izgradnjo nove obdelovalnice valjev ter livarne sive litine, za katero pa so pripravljena dela za betoniranje temeljev že v teku. Oprema za 1. fazo izgradnje livarne sive litine bo v glavnem dobavljena in montirana že letos, to je pa tudi pogoj za razširitev proizvodnih kapacitet livarne valjev, ki bo s postopno selitvijo livarne sive litine v nove prostore, lahko povečala svoj delovni prostor.

Poleg osnovnih obratov pa je

dustrijske ceste, ki bo povezovala nove obrate z obstoječimi ter najnujnejših železniških tirov, ki bodo potrebni že pri sami gradnji novih objektov.

Razen naštetih gradbenih del, ki bodo letos prioritetenega značaja, pa bomo seveda zaključevali še pogodbe za domačo in uvozno opremo, ki je še odprta, prav tako pa bomo nadaljevali z izdelavo projektov za tiste objekte, ki pridejo v poštev po terminskem planu rekonstrukcije v

Pogled na teren Štore II ob začetnih zemeljskih delih

seveda potrebno posvetiti posebno pozornost rekonstrukciji in izgradnji energetskih objektov in omrežja ter komunalnih objektov. Tu mislimo predvsem na izgradnjo kompresorske postaje in črpalnice na področju Štore II ter razdelilne trafo postaje na tem terenu, kakor tudi izgradnja energetske kinete med obstoječo železarno in novimi obrati, po kateri bo možno voditi vse energetske vire in industrijsko vodo. Takoj spomladi bomo pričeli z izgradnjo centralne in-

prihodnjem letu ali pozneje.

Iz vsega opisanega je razvidno, da bo letošnja investicijska dejavnost precej obsežna. Na eni strani najnujnejše investicije v obstoječe obrate, na drugi strani pa intenzivna izgradnja novih obratov v velikem obsegu bodo terjale precejšnjih naporov. Vendar pa je možno letošnji investicijski plan v celoti izvršiti, če bo predvidena tranša z udeležbo za letošnje leto (približno 3 milijarde dinarjev), pravočasno in v zahtevani višini dodeljena.

Ing. Dušan Burnik

RAZMISLIMO TUDI O TEM...

(Nadaljevanje s 6. str.)

takšna, da se privajanje izvede čim prej, čim lažje in čim popolnejše, tako da novozaposleni delavci čim prej dosežejo povprečje delovnega učinka na novem delovnem mestu in na podobnih delovnih mestih, da torej ni več »novincev«.

Pri tem pa moramo vedeti, da ne uvažamo samo novincev, oziroma, da ne privajamo samo novega delavca v delo, temveč, da privajamo tudi delavce na novega sodelavca, pripraviti moramo torej tudi skupino, s katero bo novinec delal. Veliko pozornost moramo posvetiti pri tem pravilnim medsebojnim odnosom! Potrudimo se, da bomo čim prej spoznali, kakšen je naš novi sodelavec kot osebnost, kako se ga da najlažje privajati in priučevati, upoštevajmo, da ima tudi on prirojeno potrebo po uveljavljanju, potrebo po pravilnem informiranju, da tudi on teži k temu, da bi se čimprej privadil na nove ljudi in na novo delo, da bi čimprej rad videl in spoznal, da v novem okolju nekaj pomeni, da z njim računamo in da prav gotovo želi, da bi čimprej enako doprinal k delu in uspehom, kot starejši sodelavci (po stažu starejši). Če je neroden, ga poučimo, če je malomaren, ga posvarimo, predvsem pa ne pozabimo, da vzgleda vlečejo.

Pri vsem tem pa moramo vede-

ti, da uvajanje novincev ni samo delo kadrovske službe, temveč naj bo to skrb predelavcev, skupinovodij in vseh vodilnih oseb v obratu, pogonu, oddelku, to je delo sindikalnih aktivistov, športnih delavcev, pri mladih mladinskih organizacijah in še drugih oseb, kar pa je več ali manj prepričano naključju in lastni dobri

volji in iniciativi.

Če bomo tako pojmovali uvajanje in privajanje novincev, bomo lahko po preteku gotovega obdobja ugotovili, da nam novinci ne uhajajo več v takem številu, da med poškodovanimi ni več toliko novincev, da smo postopali kot dobri sodelavci in dobri gospodarji.

RAZPIS

Črpalnice ob Voglajni se je razširilo. Tako sta sedaj združena kompresorska postaja in črpalnice v eno enoto. Ta energetski objekt se bo postopoma še izpopolnjeval in bo v končni fazi oskrboval s komprimiranim zrakom ter industrijsko vodo vse obrate Štore I, istočasno pa bo povezan s sistemom industrijske vode oz. sistemom komprimiranega zraka v Štore II ter z akumulacijo industrijske vode na poročju Voglajne. Na novo je že montiran kompresor, ki služi za oskrbo s komprimiranim zrakom, predvidenih pa je še več kompresorjev.

Za ta razširjen objekt bodo potrebni strokovno ustrezni posluževalci, ki bodo sposobni kontrolirati in vzdrževati naprave, usklajevati proizvodnjo s porabo, kontrolirati in posluževati glavne mreže komprimiranega zraka in industrijske vode, odstranjevati oz. preprečevati motnje na napravah in glavnih instalacijah ter sodelovati pri popravilih in remontnih napravah.

Za res odgovorno delo bodo potrebni delavci z ustrežno kvalifikacijo. Kdor želi biti »črpalec-kompresist«, naj vloži v kadrovskem sektorju ponudbo oz. prošnjo za premestitev, pogoji pa so naslednji: osnovni poklic kovinske stroke, predhodno osnovno poznavanje kompresorjev, črpalk in ostalih pomožnih naprav ter praksa pri vzdrževanju prej omenjenih naprav.

Kadrovski sektor bo sprejemal prošnje do zasedbe delovnih mest.

Pričetek rekonstrukcije

Pred dnevi smo opazili na industrijskem tiru železniške postaje Štore poseben 6 osni vagon z naloženim transformatorjem. Brez dvoma je vsakdo uganel, da je nov transformator namenjen plavžu, saj se je o pričetku rekonstrukcije plavža že dalj časa govorilo. Ali je res pričetek rekonstrukcije bil odvisen od prihoda transformatorja? Da, pričetek rekonstrukcije na samem plavžu je bil odvisen od transformatorja, čigar dobava se je močno zakasnila, toda sama rekonstrukcija se je pravzaprav pričela mnogo prej.

Kje je pravzaprav pričetek rekonstrukcije? Težko bi bilo določiti točno dognati dejanski pričetek, kajti v bistvu je želja po zvišanju proizvodnje surovega železa v našem plavžu tudi dala našim ljudem idejo rekonstruirati plavž in mu dati večji »pogonski agregat« — transformator. Ideji je sledila študija, študiji potrebni investicijski program, programu projekti... itd.

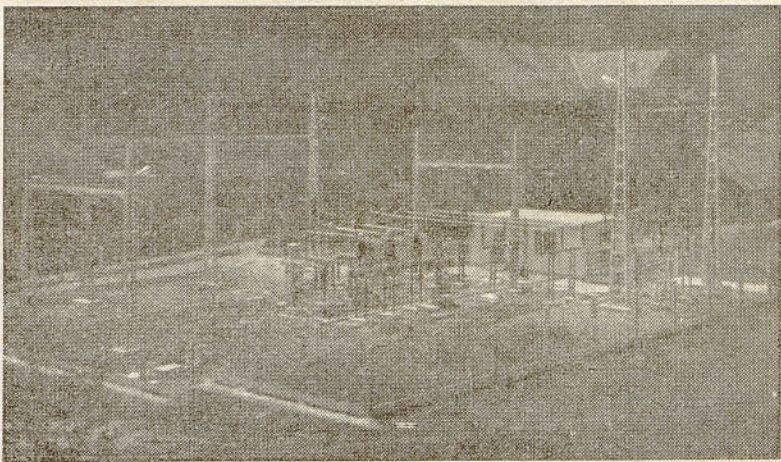
Torej vidimo, da je prehojena pot precej dolga. Vendar moramo omeniti tudi eno važnejših posebnosti naše rekonstrukcije. Zamenjava transformatorja le ni »navadna zamenjava«. Stari transformator se je namreč »napajal« z 5000 V napetosti iz tovarniškega omrežja. Med napetostjo 55.000 V, katero dobi železarna iz razdelilne transformatorske postaje Selce (RTP Selce) po daljnovodu in 5000 V tovarniško napetostjo je bil še en vmesni transformator. Novi transformator pa ima to značilnost, da je grajen za 110.000 V napetosti. Toda od kod v železarni tako visoka napetost? Seveda potrebno jo je bilo dovesti z novim daljnovodom iz RTP Selce. Stikala in

finančna sredstva le za zamenjavo enega samega transformatorja? Stikališče o katerem govorimo (na kratko: RTP 110 kV Štore) pa ni namenjeno samo enemu plavžu, saj ste opazili, da je le del njegove površine zasedena, ostali prostor je namenjen napravam za naslednji plavž in namestitvi transformatorja 35.000 V, ki naj bi dajal električno energijo vsej tovarni. Prav tako je daljnovod, ki poteka preko streh rudnega dvora že tudi pripravljen, da »sprejme vodnike« za naslednji plavž. Kot vidimo upošteva rekonstrukcija plavža tudi nadaljnjo izgradnjo železarne.

Rekonstrukcija plavža je zahtevala temeljitih pripravljen na katere danes že skoraj pozabljamo. Omenimo samo težave, ki so se pojavljale okoli gradnje 110.000 V daljnovoda. Vsak daljnovod pa naj si je še tako kratek je del energetskega ožila naše dežele, zato o gradnji le tega odloča ustrezen organ. Seveda ga je potrebno vskladiti v že obstoječe »ožilje«, zato je bilo na ta račun izdelanih mnogo študij in inštalacij. Tudi o načinu in mestu priključka je bilo mnogo razprav. Izgradnja našega daljnovoda je sprožila tudi potrebo po rekonstrukciji RTP Selce, ki pa je tudi že izvršena.

Koliko dela je samo okoli zamenjave transformatorja pa najboljše vedo vsi oni, ki delajo v tem času na plavžu. Toliko drobnih in pa tudi večjih stvari je bilo potrebno preurediti, prilagoditi, da omogočimo novemu transformatorju, da bi lahko »zaživel«.

Najbolj nas je oviral mraz, toda nujno je bilo, da smo pričeli prav pozimi, ko so naše reke brez vode, ko naši industriji najbolj primanjkuje el. energije.

Nova razdelilna transformatorska postaja 110 kV v Štorah

ostale naprave za tako visoko napetost pa zahtevajo za namestitve mnogo več prostora, zato se tudi običajno nameščajo na prostem. Tako ugotovimo zakaj smo morali zgraditi pri »šamotni« novo 110.000 V stikališče. Vendar vse te naprave mnogo stanejo, ali je res potrebno vložiti toliko

Posebno še, če je zima tako huda in suha, kot je letošnja. Kmalu bomo pozabili na nevšečnosti te zime, spominjali pa se bomo z veseljem, da smo prav z rekonstrukcijo plavža napravili prvi korak pri rekonstrukciji železarne, katere je še pred nami.

Ing. Ivan Ravnikar

Obvestilo o potrošniških posojilih

ki služijo za izpolnitev kreditne pogodbe ne bodo sprejemali. Tak postopek je nujno potreben za vzdrževanje določenega reda in ekspeditivnejšega postopka pri banki, ker so bili primeri, da je zaradi posameznikov, ki niso pravočasno vplačali pologa, zakasnila cela skupina posojilomalcov za nekaj dni. Ravno tako smo morali uvesti tudi določene dneve za urejanje kreditov in sicer vsak torek in četrtek, ker le na ta način je možno hitreje in nemoteno administrativno poslovanje.

Služba za urejanje potrošniških posojil za podjetje ni obvezna. Podjetje to delo vrši preko honorarnega uslužbenca samo zaradi tega, da je delavcem posojilomalcem omogočeno, da čim-

prej prejmejo potrošniška posojila, da je delavec pri urejanju posojila odsoten z dela najkrajši možni čas in da se tega dela razbremeni Celjsko mestno hranilnico, Celje.

-Mara Volmut-

Komisija za rekreacijo pri Sindikalni podružnici našega podjetja, je v preteklem letu priredila devetnajst izletov in ekskurzij v razne kraje naše domovine. Udeležilo se jih je 550 članov kolektiva. Za prevozne stroške pa je sindikalna podružnica in podjetje izplačalo 1.568.497 dinarjev.

-J-

GASILCI SO ZBOROVALI

V soboto, dne 1. februarja so se zbrali v Gasilskem domu v Štorah gasilci železarne Štore na svoj 19. redni letni občni zbor. Na občnem zboru, kateremu so prisostvovali predstavniki občinske gasilske zveze, občinske skupščine, krajevne skupnosti zastopniki podjetja in drugi, so pregledali svoje vrste in podali obračun plodnega dela v preteklem letu.

Ing. Plevnik Slavko bo še nadalje ostal predsednik gasilskega društva

Ugotovili so, da so se članske vrste povečale za 20 % nasproti lanskemu letu in da se je število mladincev povzpelo že na 25 in da imajo v sestavi društva kompletno desetino žena. Ko so to ugotavljali niso mogli mimo dejstva, da so v letu 1963 dosegli na vseh tekmovanjih nadvse zavirljive uspehe. Na občinskih tekmovanjih so v vseh oddelkih dosegli I. mesto, na okrajnem tekmovanju pa so pionirji, mladinci in člani dosegli I. mesto, žene pa tretje. V letu 1963 se je število osvojenih trofej povečalo za 14, kar potrjuje visoko stopnjo strokovnega znanja članov društva. Društvo uživa velik ugled ne le v celjski občini in okraju, ampak tudi v Sloveniji, kar potrjuje dejstvo, da so člani društva, odborniki v vseh gasilskih forumih in da samo v organih republiške gasilske zveze delujejo trije člani gasilskega društva Štore.

Društvo v letu 1963 ni posvečalo samo članom društva vso skrb za strokovno vzgojo, marveč je posvečalo veliko pozornost izobraževanju članov kolektiva Železarne Štore v požarnovarnostnem in varnostnem pogledu sploh. V letu 1963 je bilo na predavanjih seznanjenih 365 zaposlenih z varnostjo in z nevarnostmi v požaru, z načinom borbe proti požaru v industriji in obnašanju zaposlenih pri nesrečah, kot so vdor vode in izbruh industrijskih plinov. Tečaj za reševalne, požarne trojke je opravilo 76 članov kolektiva. Na tečaju pokazano praktično in teoretično znanje tečajnikov je bilo nadvse zadovoljivo. Tečajniki bodo osnovna udarna sila v obra-

pak Štefan in pa iz razprave na občnem zboru je razvidno, da je bilo v podjetju 32 začetnih požarov, kateri so bili pravočasno pogaseni in niso imeli nobenih resnih posledic. Pravočasna in pravilna intervencija je preprečila škodo, ki bi lahko nastala. Analiza teh začetnih požarov je pokazala, da so česti vzroki za nastanke požarov iskre iz lokomotiv, še pogostejše pa gradbene napake, ki izvirajo iz tega, da so mnogi objekti stari in da ne odgovarjajo več potrebam povečane proizvodnje. Najbolj ogrožena v tem oziru je šamotarna in pa livarna. Gasilci pa se niso srečevali samo z začetnimi požari temveč so imeli že 34 intervencij v borbi s talno vodo, ki nastopa ob večjih nalivih, posebno v livarni in aglomeraciji. Da bi se seznanilo čimveč članov kolektiva s požarno varnostjo v podjetju in s praktičnim delom službe, ki skrbi za požarno varnost, so sporazumno s kadrovske službe pri Gasilski službi na 10 do 15-dnevnem šolanju tisti člani kolektiva, za katere zdravnik predpiše lažjo zaposlitev za določen čas. Tak ukrep je edinstven, je pa nadvse potreben in koristen za vsakega posameznika in za podjetje kot celoto. Vsi, ki bodo opravili to prakso bodo vključeni v trojke po obratih in bodo lažje skrbeli za požarno varnost po obratih.

Strokovni vzgoji članstva je bila v preteklem letu posvečena vsa skrb. Mimo vaj z gasilskim orodjem so sedaj v zimskih mesecih strokovna predavanja ne le iz gasilske tehnike in taktike temveč tudi iz ostalega, kar mora gasilec vedeti v industriji, da bi sledil razvoju tehnologije dela v obratih. Predavatelji na teh predavanjih so gasilski strokovnjaki in pa tehniki in inženirji

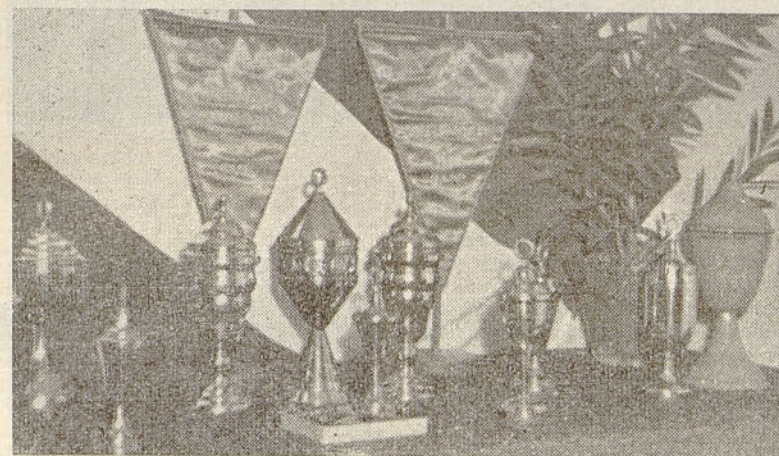

Poveljnik gasilcev tov. Krumpak bere svoje poročilo

iz proizvodnje. Gasilci so se izobraževali tudi izven našega društva, na seminarjih v Celju, tovariša Hribernik Vili in Zerdoner Jurij pa sta končala 5-mesečno gasilsko šolo v Ljubljani za poklicnega gasilca in izpolnila pogoje za gasilskega častnika, tov. Kumperger Ivan pa je zadostil zahtevam za gasilskega podčastnika.

Preteklo leto je bilo za gasilce nadvse plodno, nove organizacij-

ljanja in uprava podjetja skupno z organizacijo ZK in sindikalno podružnico razumevanje za društveno dejavnost v podjetju in ga podpirajo. Izven podjetja pa ima društvo močno podporo v Krajevni skupnosti, katere predstavnik je na občnem zboru v znak priznanja mladinski sekciji izročil dve zračni puški. Radi tesnega sodelovanja gasilcev z organi oblasti odgovornih za požarno varnost in gasilskimi forumi, uživajo tudi pri njih velik ugled in jih ti organi postavljajo ostalim društvom v celjski občini za vzgled.

Priznanja, ki so jih prejeli naši gasilci v zadnjih dveh letih

V preteklem letu, je bilo nabavljenih za potrebe požarne varnosti v podjetju gasilskih sredstev v vrednosti 1.118.000 din, kar ni malo. Celotna vrednost gasilske opreme, s katero gasilci opravljajo svoje delo pa znaša nad 36 milijonov, ta vrednost pa

se bo v bodočih letih radi rekonstrukcije Železarne Štore še povečala. Gasilci so na občnem zboru dali priznanje vsem zaposlenim v podjetju, ki so z upoštevanjem požarno varnostnih navodil v mnogem pripomogli, da ni bilo materialne škode povzročene zaradi požarov. Grajali so pa nekatere primere neupoštevanja požarnovarnostnih navodil in smatrali, da je dolžnost sleherne, da naredi vse, da ne pride do požara, malomaren odnos pa bodo predlagali v kaznovanje.

V letu 1964 čaka društvo še mnogo dela, da bi doseglo to,

ve za zvezno tekmovanje v Beogradu, kamor bi štorski gasilci radi šli in da tam pomerijo svoje sile z ostalimi. V letu 1964 je dela za gasilce več kot dovolj. Mimo nastopov in tekmovanj v okviru občine, okraja in republike, tako za mladince, člane in članice je tu še »tek ob žici okupirane Ljubljane«, proslava 100-letnice jugoslovanskega gasilstva v Varaždinu in pa strokovno izpopolnjevanje gasilcev in članov kolektiva Železarne Štore v rokovanju s sodobnimi gasilnimi sredstvi in pa v opravljanju z dihalnimi zaščitnimi sredstvi.

Da bi društvo lahko opravilo tako zahtevne naloge, ki si jih je postavilo na občnem zboru, je bil sprejet sklep, da se poleg upravnega odbora formira še dve komisiji in to strokovno tehnična, katero bo vodil tov. Krumpak Štefan in, ki se bo bavila samo z nalogami požarnega varstva in strokovne vzgoje. Organizacijsko propaganda komisija, katero bo vodil tov. Mackošek Anton, pa bo skrbela za organizacijsko delo in za propagiranje gasilske misli in požarnovarnostnih navodil. Tako organizacijska oblika vključuje v delo društva več ljudi, med njimi mnogo mlajših, kateri bodo zadrženi z določenimi nalogami. Novoizvoljeni upravni odbor pa bo še naprej vodil ing. Plevnik Slavko, ki ima vse sposobnosti za pravilno usmerjanje dela društva, kot vodja uprave osnovnih sredstev pa tudi direktnen vpliv na upoštevanje požarnovarnostnih predpisov pri novogradnjah in rekonstrukciji podjetja.

Želja nas vseh je, da bi gasilci izpolnili obveznosti, katere so sprejeli in da bi še v naprej bili v ponos delovnega kolektiva Železarne Štore.

XIV. DIVIZIJA NA POHODU

Piše udeleženec pohoda Anželj Matija

Ko smo se s XIV. divizijo prebili na Planino, nas je prebivalstvo z veseljem sprejelo, kjudje so nas pogostili s tem, kar so pač imeli.

Zaradi nemških koncentracij okrog divizije, je bilo treba nalogo izvršiti kar najhitreje in divizija se je spopadla z mnogo močnejšim sovražnikom, zadajajoč mu težke udarce in hude izgube.

Divizija je krenila preko Bohorja v Senovo, likvidirala oziroma uničila premogovnik in s to akcijo pognala Nemcem velik strah v kosti. To smo zlasti lahko videli po tem, da si Nemci niso upali več zasledovati divizije. Zavarovali pa so se z našimi otroki, ki so jih s silo vzeli iz šole v Lokavcu ter jih poganjali pred seboj. Z bataljonom sem se nahajal v zasedi, komandant Badovinac mi je izdal zapoved, da zaradi naših otrok ne streljamo, ker bi s streljanjem sovražnika ubijali tudi naše nedolžne otroke, ki so se jokali in klicali svoje matere na pomoč. Nam borcev je srce zastajalo, ko smo videli tam kruti zločin okumatorja. Nato se je komandant Badovinac v trenutku odločil, da sovražnika uničimo s puškinimi kopiti, pa čeprav pade ves bataljon. Komandant bataljona se je dobro zavedal, da imamo tudi svoje lastne ranjence na cesti. Akcija nam je usepla, sovražnika smo razgnali in uničili, pri tem je bil žrtven otrok, eden pa je bil ranjen. V naših vrstah je nastala težka vrzel: pri silovitem jurišu je padel sam komandant bataljona Badovinac. Po tej končani akciji se je divizija podala na pot ob Savinji, ob železniški progi proti Zidanemu mostu na Celje. Ker je sovražnik čutil, da imamo namen prekoračiti Savinjo in železniško progo, je na-

mestil vse svoje sile in si s tem močno zavaroval sektor. Štab divizije se je odločil in krenil nazaj v smeri Janklošter-Svetina in je divizija prekoračila progo prav na drugem kraju, kjer so čakali Nemci. Nemcem smo pokazali svojo moč in iznajdljivost. Divizija je krenila iz Svetine do Sentjanža, od tam naprej pa je krenila močna izvidniška patrula, da ogleda progo in cesto Celje-Sentjur. Ko je izvidnica javila, da sta cesta in proga prosti, je komandant zapovedal naj čete zasedejo svoje položaje v smeri proti Celju in Sentjurju. Jaz sam sem s svojo četo zasedel položaj v smeri proti Celju, druga četa pa v smeri proti Sentjurju. Minerci so medtem minirali progo. Med tem časom, ko je divizija prečkala progo in cesto, smo v zasedi poslušali ropot strojev in tovarn in kar strelalo nas je, ko smo začeli, da prihaja vlak iz smeri Štore-Sentjur. Na srečo je že zaščitnica divizije prekoračila progo. Ko smo se potegnili iz zasede, nam je močna svetloba naenkrat zvelapogled — silovita eksplozija — pri tej eksploziji je iztirila lokomotiva in nekaj vagonov. Berci so se od srca nasmejali in dejali: »Nemci nas čakajo drugje, mi pa jim tuikaj uničujemo progo in vlake«.

V neukročenem besu so se Nemci še isti dan kot poblaznjeni volkovi pognali v divizijo, ki je krenila proti Dramljam. V Dramljah je že napadel komandant Gašper s svojim bataljonom in uničil postojanko vermanov in nekaj policistov.

Iz Dramelj je divizija krenila na Slemene, kjer so se začeli krvavi boji okrog 11. ure. Nemci so prodirali s tanki in topovi ter oklopnimi vozili ter nas z močnim ognjem obstreljevali. V zasedi jih je čakala Šercerjeva brigada in pustila Nemce na 10 m

pred naše položaje: tu pa se je vnela krvava borba na življenje in smrt. V jurišu smo prignali Nemce nazaj v dolino. Čeprav so bili naši borci od nadčloveškega napora in gladu izmučeni, niso dopustili, da bi sovražnik prodril v naše položaje.

Ponoči je divizija krenila iz Slemen preko ceste nekje med Vojnikom in Stranicami ter nadaljevala pot proti Paškemu Kozjaku. Na tem področju sta se borila Tomšičev bataljon in Šercerjev bataljon ter prebijala korak za korakom nemške zasede. Berci niso popustili kljub lakoti in mrazu, čeprav so nam v visokem snegu zmrzovale roke in noge. Najhujše bolečine so morali prenašati ranjenci, ki smo jih nosili, pomoči pa jim tudi nismo mogli nuditi, da bi bili nekje v miru in lažje prenašali svoje bolečine. Z novimi, še večjimi napori in ob utrujenosti se je divizija le prebila na Paški Kozjak. Tam so borci kar popadali po snegu in zaspali. Toda le za trenutek, ker so bili Nemci zopet za petami in se je zopet pričela težka borba. Nemci so hoteli za vsako ceno zavzeti vrh Kozjaka, mi pa smo se dobro zavedali kaj to pomeni, če bi nas porinili iz vrha, da bi potem postal položaj še težji. Sklenili smo, da se borimo do zadnjega in da v nobenem slučaju ne smemo dobiti v roke naših ranjencev. Na teh položajih so komandante Gošper, Ranko, Luka in Efenko ter drugi zgrabili za mitraljeze in jurišali v prvih vrstah. Štab divizije je uvidel, da teh položajev ne bo mogoče obdržati ter se je odločil za proboj na Pohorje za vsako ceno, in sicer tri bataljone: Šercerjev, Tomšičev in Bračičev.

Zmagovalna desetina naših gasilcev s svojim poveljnikom

tih, v borbi proti požarom in drugim nezgodam.

Iz poročil, ki sta jih podala predsednik društva ing. Slavko Plevnik, in poveljnik tov. Krumpak

ske oblike in nove metode družbenega dela so se pokazale kot pravilne. Da je društvo doseglo take uspehe, pa je pripisati tudi dejstvu, da imajo organi uprav-

Smučarski tečaj na Svetini

Smučarska sekcija TVD Partizan — Kovinar je organizirala od 23. do 28. januarja smučarski tečaj na Svetini. Udeležilo se ga je 33 pionirjev, pionirk in mladincev. Udeleženci tečaja so bili razvrščeni v štiri skupine, ki so jih vodili štirje smučarski vaditelji. Najprej so predelali začetno šolo smučanja, nato pa nekaj po-

odšli na smučarske terene, kjer smo ostali do 13. ure. Po kosilu in popoldanskem počitku pa smo zopet dve uri smučali. Pozno popoldne in večer sta potekla v prijetnem razpoloženju in igranju. In tako so iz dneva v dan potekali dnevi smučarskega tečaja. Dvakrat v večernih urah smo imeli predavanje in sicer

stil na odlično 7. mesto.

Starejši pionirji pa so se razvrstili takole:

1. Štor Anton, Štore 51.0;
2. Brilej Zvone, Štore 51.7;
3. Bezenšek Gregor, Šentjur 52.7;
4. Srebotnjak Dušan, Štore 53.5 itd.

Udeleženci smučarskega tečaja na Svetini

glavij nadaljevalne šole smučanja. Pri udeležbi na tečaju niso prišli v poštev samo člani sekcije in Partizan — Kovinarja, temveč tudi pionirji Osnovne šole in SIKC, ki so imeli opremo in že znali nekaj osnov te športne panoge.

V torek, 23. I. 1964 so se zbrali vsi udeleženci in odšli na pot proti Svetini. Iz megle smo kmalu prišli nekje pri Šentjanžu v prekrasno zimsko sončno popoldne. Vsi smo bili dobre volje in polni pričakovanj. Na svetinski koči nas je že čakala naša opre-

nam je predaval tov. Klinar Anton o zgodovini in teoriji smučanja in tov. dr. Doplihar Aleksander o poškodbah in prvi pomoči. Obe predavanji sta nam zelo koristili. Pridno smo gledali tudi televizijo, le škoda, da ni bilo vedno vse v redu s sprejemnikom.

V nedeljo, 26. I. 1964 so nas obiskali udeleženci podobnega tečaja iz Šentjurja. Tekmovali smo in dosegli te rezultate:

Pri mlajših pionirjih je zmagal Klinar Bojan s časom 54,5,

Aleš Kavka je bil najmlajši tečajnik. Na tekmovanju se je dobro odrezal: zasedel je 7. mesto v svoji skupini

Mladinci so dosegli naslednje rezultate:

1. Paher Mitja, Šentjur 49.4;
2. Ožek Anton, Štore 51.6;
3. Žohar Vlado, Štore 51.8;
4. Maganja Vlado, Štore 52.0.

V ponedeljek smo imeli poslovilni večer, na katerem smeha in dobre volje ni hotelo biti konca. Tako so enkrat tudi naši otroci preživeli 6 lepih, sončnih in koristnih dni na Svetini.

Ob koncu še to — hrana je bila v obeh domovih odlična, za kar se vsi skupaj zahvaljujemo upravam in osebju v obeh domovih.

Ugotovili smo, da so vsi udeleženci veliko pridobili na tečaju in smatramo, da so vsa porabljena finančna sredstva in trud odlično rentirana. Ob vlečnici pa bi bil uspehi še mnogo večji. S.

Tudi najmlajši tečajniki so odmore izkoristili za mazanje smuči. Ker je to pri vrhunskih asih velika skrivnost, so tudi naši fantje dostikrat vroče razpravljali o pravilnosti te ali one maže

Kaj je z medobratnim tekmovanjem

Res čudno se mi zdi, da komisiji za šport in rekreacijo pri IO sindikalne podružnice Železarne Štore ni uspelo v lanskem letu do konca izvesti medobratnega tekmovanja, čeprav ima komisija vse pogoje za uspešno izvedbo vseh panog, ki so vanj vključene.

Pri tem tekmovanju so za vsako panogo prehodni pokali, prav tako pa tudi ekipni pokal. Vse te pokale prejmejo zmagovalne ekipe v posameznih disciplinah pa tudi ekipni zmagovalci, ekipni pokal ob zaključku tekmovanja v tistem letu. Po treh osvojitvah postanejo vsi pokali trajna last zmagovalne ekipe določenega obrata ali enote. Zato smatram, da se more vsako tekmovanje končati v tekočem letu, ker se sicer v nasprotnem primeru kršijo pravila po katerih so se vršila vsa dosedanja medobratna tekmovanja.

Če pogledamo kakšen vpliv so imela medobratna tekmovanja na razpoloženje delovnega človeka, vidimo uspeh po množičnosti udeležbe tekmovalcev, pa tudi gledalcev iz posameznih obratov, ki so prihajali bodrit in s svojo prisotnostjo nekako pomagati tekmovalcem za doseg čim boljših rezultatov. Iz tega lahko sklepam; kako pozitivno so delovni ljudje sprejeli tak način razvedrila oz. rekreacije v popoldanskih urah po napornem delu.

V letu 1961 so se pričela medobratna tekmovanja in se kljub začetnim objektivnim težavam lepo in uspešno končala. Naslednje leto, to je v letu 1962 je bila ena glavnih nalog komisije za šport in rekreacijo priprave kandidatov in sestava posameznih ekip, ki naj uspešno zastopajo naš kolektiv na bližnjih Metalurških športnih igrah ter njihovo izvedbo, šele nato pa izvedba medobratnega tekmovanja. V zadovoljstvo vseh so bile dobro izvedene MŠI in kljub poznemu terminu je bilo medobratno tekmovanje izpeljano in zaključeno do konca leta.

Lani pa so se pokazale organizacijske slabosti, saj so se pričela tekmovanja sredi poletja v času dopustov za kar je glavni vzrok, da tekmovanje ni moglo zaživeti v takem vzdušju kakor prejšnja leta. Vprašujem pa se, zakaj se ni končalo tekmovanje v odbojki že na prostem ali vsaj v telovadnici, dalje šah in namizni tenis, za kar pa ni izgovorov, da za izvedbo slednjih ni prostorov.

Mnenja sem, da naj bi komisija za šport in rekreacijo v tej mrtvi sezoni dokončala delo, ki ga je v lanskem letu začela ter razveljavila končne rezultate in razdelila zmagovalnim ekipam osvojene prehodne pokale. S tem bi odpadle pripombe tekmovalcev in članov kolektiva ter članov obratnih komisij za šport in rekreacijo. M. K.

Kegljači

Kegljaška sekcija je od 13. do 31. I. 1964 organizirala društveno prvenstvo vseh članov vključno članice ter starejše člane.

Vsi tekmovalci so pokazali borbenost, posebej pa tisti, ki so si od tekmovanja obetali lepše uspehe oziroma želeli uvrstiti v tekmovalno ekipo.

Člani so tekmovali 2 × 200 lučajev, a najboljših 18 se je še enkrat pomerilo za končno uvrstitev v ekipo, ki naj bi štela 14

članov. V tekmovalni vrsti je bilo 40, v ženski ekipi 11 in pri starejših 8 tekmovalcev. Skupno 59 kegljačev.

Zagrizen borba se je vodila med 6 vodilnimi, ki so si priborili prednost že v prvih 400 lučajih, tako, da za zamudnike ni bilo več možnosti vstopa v višjo stopnjo. Zelo interesantna borba za prvo mesto se je odigrala med trojko Lubej — Salič — Veber.

Končni plasman je bil naslednji:

1. Moška tekmovalna ekipa 3 × 200 lučajev:

1. Lubej Ciril z 2458 podr. lesov
2. Veber Tine z 2444 podr. lesov
3. Šalič Tomo z 2443 podr. lesov.
4. Ženska ekipa — 3 × 100 lučajev:

1. Ocvirk Sonja z 1065 podrtih lesov.

2. Veselak Vida z 1018 podrtih lesov.

3. Ludvik Eva z 950 podrtimi lesi.

5. Starejši člani — 3 × 100 lučajev:

1. Zajberl Jože
2. Kolenc Rudolf
3. Pihler Hinko.

Doseženi rezultati nam govore, da smo v letu 1963 precej napredovali, saj smo v povprečju delali 100 lesov več kot v lanskem letu, a 18 tekmovalcev je podrlo nad 800 kegljev. To nam daje lepe možnosti, da bomo v letu 1964 močna konkurenca najboljšim klubom v celjskem okraju. Posebej je pozdraviti dejstvo, da se je v ospredje vrnila vrsta mladih kegljačev od katerih pričakujemo še boljše rezultate.

Ženska ekipa, katere začetek je bil zelo skromen, saj deluje komaj eno leto, se je dokaj dobro uveljavila, saj imamo nekaj tekmovalk, ki so že uvrščene v celjsko ekipo.

Prijateljsko srečanje ob zaključku prvenstva med vsemi ekipami je bilo v pravem smislu prijateljsko, saj je zaključek bil zelo prijeten, ter kot takšen ostal v lepem spominu.

Rukavina Dane

Smučarsko tekmovanje

V nedeljo 9. II. 1964 je smučarska sekcija priredila pri Vrnčevem domu na Svetini tekmovanje.

Ob lepem sončnem vremenu se je zbralo na smučišču 52 tekmovalcev in veliko število gledalcev.

Tekmovanje so pričeli člani v veleslalomu. Na precej težki in poledeneli progi je zmagal Rozman Franc pred Ivanšek Stanetom in Veber Martinom. Tekmovanje je bilo obenem prijateljsko srečanje s Cinkarno, vendar zastopniki le-te niso imeli preveč sreče, saj se je Kovačič Gorazd plasiral na osmo, Špat Vili iz Cinkarne pa na deveto mesto.

Posebno zanimanje pa je vladalo za nastop starejših članov in smučarjem Ljudske milice v slalomu. V tej skupini je zmagal Doležal Rajko LM pred Klinar Antonom TVD Partizan — Kovinar Štore in Bobik Slavkom LM. Na 4. in 5. mesto sta se plasirala zastopnika Cinkarne. V tej skupini sta tekmovali tudi dve članici.

Ob zaključku pa so slalom prevzeli tudi pionirji in se uvrstili takole:

1. Brilej Zvone Štore
2. Štor Anton Štore
3. Vodeb Srečko Štore
4. Srebotnjak Dušan Štore

Videli smo, da smučarskih delavcev v Štorah ne manjka. Zelimmo še več takih tekmovanj!

-S-

Tudi Magajna — ml. je eden izmed perspektivnih smučarjev

ma in prtljaga. Tu smo se razdelili v dve skupini, od katerih je manjša odšla naprej na dom »Zveze borcev«. Prvo popoldne oziroma večer smo izkoristili za urejanje prostorov, v katerih bomo ostali prekrasnih 6 dni.

Naslednje jutro smo takoj pričeli z delom. Po jutranji telovadbi, umivanju in zajtrku smo

(Nadaljevanje iz prejšnje številke).

Obljubil sem mu, da bom to storil. Zaželel sem mu lahko noč in odšel z ženskama. Starša me je prišla pod roko, kot je to nedvomno dobro znala v njenih mladih letih, se mi hudomušno nasmehnila ter dejala, da ne smem biti poreden, ker drugače bo »fit-fit«. To je pomenilo, da em bo s šibo, če ne bom priden. Rekel sem ji, da sem se šibe že čisto odvadil, ker je že dolgo, kar me je mama zadnjič nabila in da bom tudi topot, to »kalvarijo« rajši odložil in bom raje ubogal. Andreja je, smejoč se, kregala staro, da naj me preveč ne straši. Tako smo prišli čisto na drugi konec zgradbe, kjer sta mi pokazali majhno sobico z eno samo posteljo. Vstopil sem. Bila je sijajna samska sobica. Nisem se dosti spoznal na ureditev stanovanj, vendar sem uganil, da je v tej sobici drugače spala ženska.

»Je to vaša sobica?« sem vprašal Andrejo.

»Da, moja je. Toda sedaj bo vaša, dokler ostanete tu pri nas,« je odgovorila. Nevem, če je res bil v njenem glasu nekakšen čuden prizvok, ko je govorila ali se je meni samo tako zdelo. Vem

odklonila potovanja z menoj.

»Tudi danes tega ne odklanjam. Toda, kako naj pustimo gosta samega v hiši? Mar naj se z Anno kratkočasi?«

»Torej se nameravaš žrtvovati za »bližnjega?« jo je hudomušno podražil. Hotela je nekaj reči, on pa jo je prehitel rekoč!

»Kar prav je Andreja, če ostaneš doma. Sam se bom še lažje posvetil problemom, zaradi katerih moram na pot. Kar pridni bodite ta čas in dobro se imejte. Upam, da se še danes vrnem.«

Segel mi je v roko in jo strelsel, kot da mi jo misli odtrgati, se obrnil k Andreji, jo poljubil na čelo in z glasnim »adien« dolgih korakov odšel iz sobe. Še dolgo so po hodniku odmevali njegovi težki koraki. Menda je res stopil samo še po plašč, nato pa sem ga slišal, kako je odšel nizdol po stopnicah, spodaj za seboj zaprl vrata in stopil na ulico.

Ves čas sva stala sredi sobe, kakor naju je bik pustil. Ko so se spodaj za njim zaprla vrata, je Andreja kakor z olajšanjem dahnila: »Odšel je.«

»Kako to, da je odšel?« sem vprašal. »Ko pa je še ravno si- obrazu. Dejala je, naj malo po-

čakam, da se takoj vrne. Odhiti- tela je iz sobe in dalje po hod- niku, dokler njeni koraki niso zamrli nekje v notranjosti zgrad- be. Uganil sem, da je šla, da mi kaj prinese za na pot. Najraje bi kar pobegnil. Vendar tega ni- sem smel storiti kar tako »po francosko«.

Vrnila se je. V rokah je drža- la popotno torbico, brez kakrš- ne skoraj ne srečate Francoza na cesti. Sama mi jo je obesila čez ramo. Stopila je za korak nazaj in se me kritično in oce- njajoče ogledala. Dejala je, da če bi mi od ustnice visela še ka- deča se cigareta, bi bil kar do- ber »falsifikat« običajnega Fran- coza z ulice. Torbica se mi je zdela nekam zelo težka. Z roko sem jo potegnil ter zasukal na- prej. Ko pa sem hotel vanjo po- gledati, me je prišla za roko in mi to preprečila. Rekla je, da bom to lahko storil pozneje. Ubo- gal sem in potisnil torbico spet nazaj na hrbet.

Podala mi je roko. Četudi sem ji verno zatrljeval, da se vrnem, mi tega, kakor je izgledalo, ni preveč verjela. Saj pa tudi sam o tem nisem bil trdno prepričan.

»Če ostaneš v mestu ali se ke- daj pozneje vrneš, se oglasi.

Pod modrim praporom štorskih strelcev

(Z občnega zbora strelcev)

Pridi v soboto zvečer, pa za- gotovo! Veš, zborovali bomo.«

Tako mi je, kot bivšemu članu, oni dan sporočil nekdo od strel- ske družine štorskega »Kovinar- ja.«

Točno petnajst minut pred časom, napovedanim za začetek občnega zbora, sem bil na me- stu. Po vseh spodnjih prostorih lepega gasilskega doma sem sre- čeval znane obraze strelcev: Ste- fančiča, Rozmana, Zakla, Der- žana in druge. Stopil sem v dvo- rano. Tu je bilo, kot v panju za- res močne čebelje družine. Levi parter so zasedli pionirji. Vsi ti mladi nadebudneži sedijo vsak na svojem mestu. Vrtijo se na svojih sedežih sem in tja, se med seboj živahno pogovarjajo, oči pa se jim svetijo, kot živi plam- menčki. Nekateri od njih pa se- dijo v dostojanstveni drži z očmi uprtimi nekam tja naprej, kot v pričakovanju nečega velikega. Sledim njihovem pogledu, oči pa se mi ustavijo tam spredaj na nasprotni steni, kjer poleg velike slike maršala Tita, v slavnostnem naklonu visi modri prapor — pra- por strelcev štorskega »Kovinar- ja.« Na mizi pripravljeni za čla- ne delovnega predsedstva, poleg šopka rdečih nageljnov stoji rde- ča trikotna zastavica z dvema bleščečima se pokalom ob stra- ni. Zastavica in pokal predstav- ljajo skromen del nešteti priz- nanj, ki jih je strelska družina prejela za svoje delo in za dose- žene uspehe. Drugo polovico dvo- rane so zasedli člani. Med vsemi temi mladimi in starimi ljudmi kar čutiš iskreno vzdušje in to- variško toplino. V dvorano še vedno prihajajo strelci. Pozdrav- ljajo se, potem pa stojijo v gru- čah, izmenjavajo misli o nekaterih stvareh, ki bi o njih na občnem zboru bilo potrebno spregovoriti.

Potem, ko je otvoril občni zbor, je predsednik strelske družine tov. Zakelj podal svoje poročilo skupščini.

»Kakor vsa ta leta,« je dejal tov. predsednik, »smo se tudi to leto trudili, da bi storili čimveč za razvoj strelstva. Mnogo tega smo storili, toda, ne toliko, da bi bili lahko povsem zadovoljni. Ob- čutno upadanje števila kvalitet- nih strelcev nam je prav to leto pokazalo, da smo, čeprav mnogo, še vedno premalo skrbili posvečali množični vzgoji mladih strelcev.

Z ureditvijo zaprtega strelišča za zračno puško in pa z ustano- vitvijo pionirskih sekcij se bo

nemara položaj izboljšal, toda kljub temu bo ta boleča vrzel ostala še nekaj let.«

Poročilo je govorilo še o strel- ski sekciji ustanovljeni pri in- dustrijski gasilski četi, ki že tudi uspešno deluje in o pionirskih strelskih sekcijah na okoliških osnovnih šolah. Vse to kaže, ka- kovo strelstvo v Štarih uporno razraša svoje korenine povsod tam, kjer so kolikaj plodna tla. Mislil sem si: »Drevo s takšnimi koreninami gotovo zraste visoko, kjer bo potem v soncu zorilo svoje najlepše plodove.«

»Disciplina članstva ni vedno čisto v redu — vendar...« ta- ko je nadaljeval predsednik svo- je poročilo. »Naboji gredo v ti- soče, kar je znak obilnih trenin- gov, sredstva pa...? Orožju, ki je družbena in dragocena druš- vena lastnina, bi morali posve- čati več pozornosti.«

Za predsednikom so pred skup- ščino polagali račun še drugi. K razpravi se je oglašil tudi ka- petan tov. Putnik iz Celja, ki je istočasno, kot zastopnik Okrajne strelske zveze, pozdravil občni zbor. Iskreno navdušenje sem ču- til v njegovih besedah, ko je govoril o velikem ugledu, ki ga je strelska družina štorskega »Kovinarja« dosegla s svojim ne- umornim in vztrajnim delom. Iz- rekel je lepe besede, pohvale o delu celotnega društva ter izre- kel posebno priznanje nekaterim posebno zaslužnim članom, in jim izročil pismena priznanja od Okrajne strelske zveze v Celju. Pohvalno se je izrazil o vzornem sodelovanju družine z ostalimi športnimi in drugimi organizaci- jami na področju ter istočasno obžaloval, da ni bila koordinaci- ja preko Občinske in Okrajne strelske zveze boljša.

Strelci so potem, ko so razre- šili star odbor, z nekaj izjemami, izvolili v vodstvo nove ljudi. Iz- voljeni kandidati so se takoj po končanem občnem zboru sestali k konstituiranju novega odbora. Razveseljiva je ugotovitev, da sta prav novoizvoljeni predse- dnik tov. Lah Herman in podpre- sednik tov. Polanc Jože istočasno tudi člana organizacije ZB in UROJ. Tako je krmilo štorskega strelstva tudi za naprej v zanes- ljivih rokah. Zaželel sem novo- izvoljenemu predsedniku in pre- ko njega vsemu kolektivu strel- ske družine štorskega »Kovinar- ja« — topot seveda že s kizar- cem dobre kapljice v rokah — uspešno delo v tekočem letu.

Spomini iz II. svetovne vojne

samo zagotovo, da sem bil vedno velik bedak, kadar je bilo treba odkriti skrite ženske misli. Iz zadrege me je rešila stara Anna, ki je skoro ukazovalno dejala, naj se kar »toudesuite« spravim v posteljo. Prikimal sem in kar pred njenimi očmi prišel vleči obleko s sebe.

»Bon nuit!« Lahko noč in vra- ta so se zaprla za njima. Kaj za njima... mislim sem na Andre- jo. Morda bi ostala...? Vem... vem, da ne more in prav je tako. Slekem sem se, se umil, ugasnil luč in legel. Glavo sem imel tež- ko od vina in še posebno od ci- garet, ki jih nisem bil vajen. Toda truden, sem v mehki dišeči postelji kmalu trdno zaspal. Spal sem in nisem videl, da so se vr- ta pozneje še enkrat odprla. In nisem videl ženske glave, ki se je za hip pokazala med vrati. Skoda... toda dovolj sem bil utrujen, da tega nisem videl.

Zjutraj se sem pozno prebudil. Nisem še prida potegnil hlače na sebe, že je vstopila v sobo Anna, s pladnjem. Prinesla mi je zaj- trk. Odlična bela kava, maslo in kruh. Vprašala me je, če želim morda čaj? Rekel sem ji, da sem zadovoljen in da mi boljšega zaj- trka ne bi mogla izbrati. Obraz se ji je kar razleze od zado- voljstva, ob tej laskavi pohvali. Voščila mi je še »Bon appetit!« in odhitela iz sobe.

Umil sem se in se pred ogleda- lom skrbno počesal. Potem sem sedel k zajtrku.

Potrkal je. Nisem se utegnil reči »naprej« že je vstopila. Bila je oblečena za na ulico, sveža in kljub kratki noči, kar dobro na- spana.

»Dobro jutro! Ste dobro spa- li?« je zažrgolela.

»Hvala, gospodična, zelo dobro, menda kar preveč trdno sem spal.« Zardela je. Stara Anna mi je bila namreč na hitro poveda- la, kako je Andreja zvečer pre- den je šla spat, še pokukala v mojo sobo.

Na hodniku je klical stric. An- dreja se mu je oglasila. Prišel je. »A, tu si, ma petit. Lepo je, da si šla pozdravit gosta preden od- ideva. Dobro jutro, tovariš. Kako ste spali? Upam, da dobro.«

Govoril je kar na vse strani hkrati, kar je dajalo videza, da se mu mudi. Niti odgovoriti mu nisem utegnil in že se je obrnil k Andreji.

»Vidim, da si pripravljena. Ta- koj pojdeva. Po plašč še stopim.«

»Jaz pa bi vseeno rajši ostala doma,« je dejala in pri tem za- znavno zardela.

»Doma boš ostala?« se je začu- dil stric. Tega skoro ne morem verjeti. Še nikoli do danes nisi

noči dejal, da se hoče odahnuti in da ga najmanj štirinajst dni nihče ne bo spravil iz hiše.«

Andreja mi je povedala, da je zgodaj zjutraj prišel kurir in prinesel neko pismo. Ko ga je stric prebral, se je takoj prišel opravičiti za na pot.

»Kličejo me. Potreben sem jim,« da je dejal. »Na delo mo- ram. La guerre elle est pas en- core fini — vojna še ni konča- na.«

»Vojna še ni končana!« je ne- neho odmevalo v mojih ušesih.

Takšne, tako ob pravem času izgovorjene besede, morajo naj- ti svojo pot do najsrajnejših celic človekovega mozga. Stal sem tu, kot da me je nekdo tre- ščil po glavi. Ni me po glavi, po srcu me je, čeprav nehoti uda- rila Andreja s temi besedami. Mi- slil sem na starega inteligentne- ga moža, ki je vse svoje imetje, svoje umske sposobnosti, skratka vse svoje življenje dal na voljo pogaženi, osramočeni domovini. In je sedaj, ko je spoznal, da domovina še potrebuje, brez po- misleka šel nadaljevat nedokon- čano delo.

Kar streslo me je od odpora ob tem spoznanju. Ko sem po- gledal dekle v obraz, sem videl kako me gleda s preplašenimi očmi.

Že od nekdanj sem bil takšne narave, da sem vse, kar se je dogajalo v moji duši, kazal na obrazu. Nikoli se nisem znal pre- tvarjati, zato tudi nisem zmo- gel prikriti notranjih sprememb.

Topot je moral moj obraz res- čudno izgledati, da se ga je An- drea tako prestrašila. Prosil sem jo naj mi oprost. Nasmehnila se mi je, toda, tudi njen nasmehek se je zdel nekam grenak.

Po vsem tem mi je bilo jasno, da moram iz te gostoljubne hiše ven in to pri prici, da ne bo pre- pozno. Moram od tod, prej, pre- den postanem v očeh teh dobrih, poštenih ljudi lenuh in strahope- tec. Tja ven moram, kjer se mi gotovo ponudi priložnost, da kar- koli koristnega storim. Svoj sklep sem razložil Andreji.

Ponudila se je, da pojde z ma- no. Ob vsaki drugi priložnosti bi bil to ponudbo z veseljem spre- jel, sedaj pa sem jo moral odk- loniti. Hotel sem biti sam. Sam, brez vodiča, ki mi bo razkazoval znamenitosti mesta in njegove prebivalce, brez pokrovitelja, ki bi morda s svojim vplivom sku- šal spremeniti usodo mojega bi- vanja v tem mestu.

Resna, za spoznanje bolj ble- da, je še vedno na istem mestu stala sredi sobe, ko sem stopil k njej, da bi se poslovil. Za hip so njene oči počivale na mojem

»Ami« te bo vesel.«

»Ami« me bo vesel? Kaj pa ti?« sem malce zbadljivo vprašal.

»Seveda bom tudi jaz vesela. Z »Amijem« pa sta se itak dogo- vorila, da ostaneš tu. Razumel te bo sicer, če misliš, da moraš oditi, toda vrniti se moraš. Saj nisi pozabil, kaj si ga prosil. Morda ti že zvečer prinese dobre novice. Mislim, da je zjutraj od- potoval v Bordeaux.«

»Čim bo mogoče, se spet vr- nem, toda sedaj moram iti.« Še enkrat sem stisnil njeno roko, ki sem jo ves čas držal v svoji, ji pritisnil poljub na lice in prav tako, kot poprej »Ami« stopil skozi vrata. Na hodniku sem sre- čal staro Anno. Začuden me je pogledala. Vprašala je, kje je Andreja. Povedal sem ji, da je v sobici. Odšla je tja. Jaz pa sem tiho odšel dalje po hodniku in nato nizdol po stopnicah. Rahlo sem odpahnil in odprl vrata, ka- kor bi se bal porušiti bolečo spokojnost, ki je ležala krog me- ne. Stopil sem čez prag in vrata spet potihlo zaprl. Ko sem obstal na pločniku pred hišo se mi je zdelo, da me vsi mimoidoči gle- dajo in s pogledi vprašujejo kaj delam tu in kam sem namenjen. Stopil sem s pločnika, prekoračil trg in se na nasprotni strani po- mešal med ljudi, ki so v gruči stali pred neko hišo in čakali na kdove kaj. To sem storil zato, da sem tako stoječ lahko nemo- teno ogledoval hišo, v kateri so živeli ljudje, ki so me, nepozna- nega tujca, tako gostoljubno sprejeli pod streho.

Dovolj sem si vtisnil v spomin pročelje hiše in njeno okolico, da ne bi mogel zgrešiti poti, če bi se želel še kdaj vrniti tja. Ko sem tako stal tu, med ljudmi, so po ulici na nasprotni strani trga Makijevci prignali skupino nemških ujetnikov.

Nisem se rodil sadist. Toda ta, čeprav mučen prizor, sem si ho- tel поблиže ogledati. Vsi meščani, ki so bili ta trenutek na ulici, so pritisnili čez trg, tja do roba ulice, po kateri so prihajali ujet- niki. Čeprav so stražarji, ki so vodili ujetnike, skušali prepre- čiti izpad množice, se jim to ni posrečilo.

Ljudje so vzklikali Nemcem, zakaj ne pojo. »Warum nicht haili-hailo?« so klicali. Nekateri so pobirali cestno blato in ga metali ujetnikom v obraz. Drugi so pljuvali po njih in jih pri tem obkladali z najgršimi izrazi, kar jih premore francoski jezik, ki, kakor je znano na njih ni najbolj skromen. Ko se je kateri spomnil kake posebno »otekle« nemške psovke, jo je hitro ser- viral. Nemci pa so shujšanih ob- razov, vdrtih oči in globoko po-

vešenih glav, drsajoče korakali skozi ta »špalir« razjarjene ljud- ske množice.

Vsiljevala se mi je misel, da istočasno preko vse Evrope drsi- jo slične kolone teh ljudi, ki jih je njihova lastna nadutost potis- nila preko vseh mej dostojnosti. Preko vseh mej, ki jih lahko prenese zdrav razum civilizira- nega človeka XX. stoletja. Potis- nila jih je v položaj, v katerem so podoživljali vso tragiko suž- nja. Bili so, kot plapolajoča sve- ča ob mrtvaški postelji velikega nemškega reicha. Bili so žalni spreved ob pogrebu milijonov, ki so padli, kot žrtve njihovega ab- surda.

Opazoval sem obraze ljudi, to- da nihče ni kazal niti trohice so- čutja s temi trpin, pa čeprav bi morda marsikateri izmed njih, to zaslužil. Tako je pač. Nikomur nič ne piše na čelu. Pa saj je bolj tako.

Po vsem tem, kar sem tukaj videl, sem sklenil, da me nihče nikoli ne bo dobil v ujetništvo, pa če bo za to treba umreti, bom rajši umrl. Obrnil sem se in se skozi množico prerinil na trg. Še enkrat sem se ozrl proti Andre- jinemu domu, nato pa odšel po ulici, ki je vodila k vrtljaku. Po tej ulici sem z dekletoma ho- dil sinoči. Šel sem mimo hiše, kjer je stanovala Juliette. Nisem je nikjer videl. Najbrž je še spala. Morda pa je spet ni bilo

doma. Ko sem prišel do bara, kjer sem prejšnji večer sedel z Andrejo in Juliette, sem vstopil. To nisem storil toliko zaradi te- ga, da bi pil, toda zanimala me je vsebina torbice, ki mi jo je bila dala Andreja. Te pa na ulici nikakor nisem mogel pregledati.

Pri točilni mizi sta stala dva oborožena, pol vojaško oblečena moža. Drugih gostov v lokalu ni bilo. Sedel sem prav v isti kot, kjer smo sedeli zvečer. Človek, ki je bil, kakor se je zdelo, last- nik lokala, mi je postregel z aperiitivom. Plačal sem takoj, da bi potem lahko takoj odšel, če bi hotel ali če bi bilo »potrebno«. Mož je vzel z mize tista dva fran- ka in odhitel po opravkih. Moža pri točilni mizi pa sta bila tudi zatopljena v živem pogovoru.

Potegnil sem torbico, ki mi je visela ob desnem boku naprej in si jo dal na kolena. Odpel sem zaponki, nato pa počasi privzdig- nil platneno laputo. Raklo sem otipaval prvi zavojček. V njem je bilo nekaj mehkega, nekakšni cunjki podobnega. Potegnil sem ga ven ter previdno razmotal. Kapal Prava pristna francoska »baretk«. Kako dobro je vedela Andreja, da sem brez pokrivala in koliko bolj bom s to kapo na glavi podoben pravemu Franco- zu.

(Dalje prihodnjič)

V mesecu januarju 1964

Novosprejeti člani kolektiva

KAMPLET Janez, doma iz Polžanske gorce, NK delavec, livarna valjev; VOĐUSEK Janeza ALOJZ, iz Polžanske gorce, NK delavec, livarna valjev; KO-PRIVC Angele LUDVIK iz Sentvida, NK delavec, livarna valjev; AGREŽ Franca IVAN iz Zamerka — Loke pri Zuzmu, NK delavec, livarna valjev; OMERZA Alojza AVUGUST, iz Gorice pri Slivnici, NK delavec, livarna valjev; PECEK Janeza FRANC iz Pletovarij, NK delavec, livarna valjev; KADENSEK Ivana Alojz iz Bobovega pri Ponikvi, NK delavec, livarna valjev; LOVREČAK Marka JAKOB, doma na Sladki gori, NK delavec, livarna valjev; TURNSEK Alojza ALOJZ iz Vrh, KV kontrolor surovin, OTK; LUZEVIČ Ivana STEFAN doma iz Teharij, modelna mizarna; FODPLATAN Franca JOŽE, iz Kompol, NK delavec, mehanična delavnica; ing. SKETA Martina MARTIN, metalurški inženir, na št. stipendist, pripravnik v energetskem obratu; ZORIČ Antona FRANC, doma iz Dramelj, KV zidar, gradbeni oddelk; KRESNIK Franca FRANC iz Kompol, KV, zidar, gradbeni oddelk; BRACUN Antona EDVARD iz Loke pri Zuzmu, NK delavec, energetski obrat; OROŽEN Jerneja JOŽE, NK delavec, doma iz Sentjanja, energetski obrat; DEZELAK Franca FRANC iz Planine pri Sevnici, NK delavec, šamotarna; BUKOVSEK Franca IVAN — Svetli dol, NK delavec, ekspedit; MASTNAK Cirila CIRIL iz Voduc pri Slivnici, KV premikac, promet; MASTNAK Ivana MARIJA iz Prožinske vasi, NS uslužbenka, finančni sektor; KREVS Alojzija MARIJA iz Štor, NK delavka, komunalni oddelk; LONČAR Jožeta PRIMOŽ, NK delavec, valjarna.

ODSLI IZ PODJETJA:

ANTLEJ Alojza HENRIK, pomožni delavec na prometu, je samovoljno zapustil delo; MAKSIMOVIČ Velimira ĐORĐE, uslužbenec v finančnem sektorju, je samovoljno zapustil delo; RIBIZELJ Ivana JUSTINA, stara 38 let, zaposlena v splošnem sektorju kot KV bolničarka, je bila invalidsko upokojena; RESNIK Ivana JOŽE, dvigalec grobe proge v valjarni, je odšel sporazumno s podjetjem; MASTNAK ANGELA, čistilka v komunalnem oddelku je odšla po lastni želji.

NARASCAJ V DRUŽINI SO DOBILI:

JOHAN KARL iz valjarne; ZEME BERNARD iz jeklarne; CIZELJ JOŽE iz valjarne in CIZELEJ ANTONIJA iz finančnega sektorja; SELSEK JOŽE iz mehanične delavnice; JAZBINSEK VLADO iz livarne sive litine; ZUPANČ FFRDO iz komunalnega oddelka; STARLEKAR FRANC iz mehanične delavnice; ZOHAR FRANC iz mehanične delavnice in ZOHAR ANTONIJA iz kemičnega laboratorija; MECILOVSEK FRANC iz livarne valjev; HRASTNIK PETER iz priprave dela.

POROCILI SO SE:

GROBOVSEK LADISLAV iz elektroplavža; TONJKO MARIJA iz kemičnega laboratorija in GORISEK FRANC iz elektroobrata.

Cestitamo!

IZOSTANKI V MESECU DECEMBRU

Zaradi boleznih je bilo izpuščenih 2.268 delovnih dni, zaradi rednega letnega dopusta 3.351, zaradi izrednega plačnega dopusta 154, zaradi neplačnega dopusta 66, zaradi neopravičenih izostankov 27 in zaradi ostalih izostankov 433 delovnih dni, torej skupaj 6.299 delovnih dni.

NEZGODE

Pri delu so se poškodovali: ELEKTROPLAVŽ: JANCIC JOŽE je z železnim drogrom pomagal spravljati iz peči težak kos pečne svinje, ki je bil obešen na žerjavu. Pri tem mu je železni drog spodrsnil in ga udaril po glavi.

VALJARNA:

JOHAN Karl je z železno palico obračal polni prekučnik. Pri tem se mu je palica zlomila, drugi konec je odletel in ga udaril po desni nogi nad stopalom. STIPLOVSEK Franc je s sodelavci vlagal gredice v plamenično peč. Sodelavec mu je ji pri tem vrgel gredico v mečo desne noge. Vzrok za to nezgodo je v nepazljivosti in nekoordiniranem delu.

GODICELJ Alojz je pobiral ob peči ležečo valjčnico. Pri tem je varilec vlekel gredico iz peči in imenovanemu, ki je imel roke izpod odprtine vrtati peči, stresel vroče škaže za rokavico. Opeklini ima na hrbtni strani desne roke.

LIVARNA VALJEV:

KOREZ Maks je odvijal vijake na formi za valje v veliki jami ter se nato povzpela po lestvi iz jame. Pri tem je pogledal navzgor pri čemer mu je padel v oko drobce.

LIVARNA SIVE LITINE:

GABRSEK Miha je brusil ulitke na stabilnem brusilnem stroju ter mu je pri tem padel drobce v oko kljub temu, da je nosil zaščitna očala.

JELOVSEK Ignac je pritrdjeval model obojke na kalupni okvir za cevi ter si pri tem poškodoval dva prsta na desni roki.

ZAGAR Anton je izpraznjeval mešalec. Dvignil je pokrov mešalca, pri čemer se stroj izklopi, ni pa počakal, da bi se stroj popolnoma ustavil in je segel z roko med lopatice. Pri tem si je poškodoval prst.

MODELNA MIZARNA:

LUZEVIČ Stefan je nameraval dvigniti ščitnik pri tračni žagi v višji položaj. Žaga je bila sicer izklopljena,endar se še ni ustavila. Pri dviganju ščitnika je padel z roko ob žagin list ter se vrezal v dlan.

ENERGETSKI OBRAT:

BUKOVSEK Ivan je premetaval premog in pri tem stal na zamrznjeni plasti, ki se je porušila. Pri tem se je udaril na koleno desne noge.

PROMET:

KLAKOČAR Srečko je na strmini zavaroval prekučnik z kratkim vzvodom skozi kolo. Ko pa je palico jemal iz kolesa mu je slisnilo roko med vzvod in ležajno ohišjo kolesa.

EKSPEDIT:

KOPINSEK JOŽE je stal ob dvigalu v jeklarni. Sodelavca sta ročno premikala prekučnik na dvigalo, ki je pilisil imenovanega ob steber dvigala. Poškodovan ima prsni koš.

Na poti z dela se je poškodoval Majhen Martin iz šamotne, ki je na pole-deneli poti padel ter si poškodoval desno koleno.

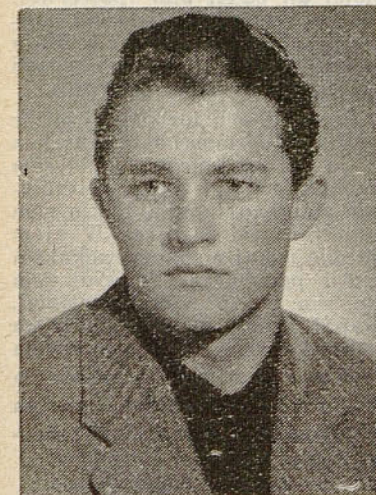
Predstavljamo nove strokovne sodelavce

Kolektivno predstavljamo novega sodelavca inženirja metalur-

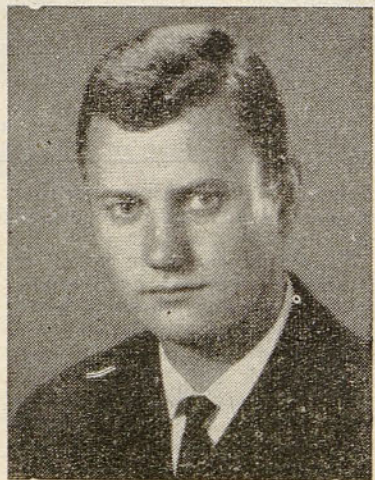
gije tov. Barborič Janeza, ki je leta 1962 zaključil študij, pred zaposlitvijo v tem podjetju pa je bil na odsluženju kadrovskega roka v JLA.

Sodelavcu iz livarne valjev želimo, da bi se v našem kolektivu dobro počutil in žel velike delovne uspehe!

Inženir metalurgije Sketa Martin, študent tega podjetja, je novembra preteklega leta diplomiral na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani.

Ing. Sketi želimo v energetskem obratu veliko delovnih uspehov. Tov. Lojze Vrečko, študent Železarne Štore. Sedaj je končal študij I. stopnje Pravne fakultete in si pridobil poklic »pravnik«.

Zaradi premestitve po službeni potrebi, dosedanjega referenta za disciplinske in delovno pravne zadeve tov. Jernejšek v strokovno knjižnico, bo tov. Lojze Vrečko z dnem 15. 2. 1964 prevzel dolžnosti »referenta za disciplinske in delovno pravne zadeve« v kadrovske sektorju.

Tov. Vrečko želimo pri delu mnogo uspehov s pomočjo in sodelovanjem članov kolektiva.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega sina Nikota, se v svojem imenu in imenu njegovih dveh bratov ter zaročenke toplo zahvaljujem za sožalne besede vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Posebna hvala godbi Železarne Štore ter obema govornikom. Antonija Pavlič

Agilnost prožinskih gasilcev

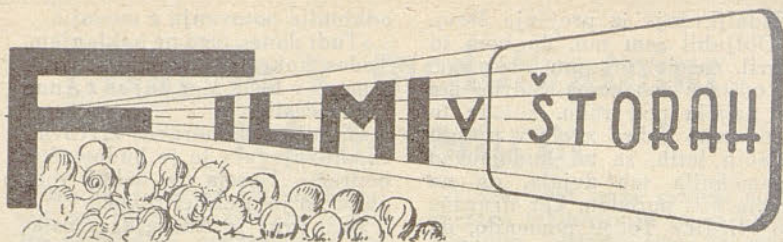
Gasilsko društvo Prožinska vas je bilo ustanovljeno leta 1938. Po ustanovitvi društva, so s prostovoljnimi prispevki kupili motorno brizgalno in ostale najnujnejše potrebščine. Nastal pa je problem gasilskega doma. Tudi zanj so začeli izbirati material, v tem pa jih je prehitela druga svetovna vojna. Zato so delo nadaljevali po osvoboditvi. Glavni pobudnik in organizator je bil tov. Ferencak Franc, pri tem pa so mu pomagali domačini. Z velikimi in težkimi napori jim je končno leta 1948 uspelo gasilski dom zgraditi. Z velikim veseljem so ga istega leta tudi otvorili in istočasno proslavili deseto obletnico obstoja društva.

Kot vsa leta, so se tudi letos januarja sestali gasilci na rednem letnem občnem zboru, da pretrasejo delo prejšnjega leta in si zadaajo nove naloge. Poleg ostalih doseženih uspehov so prikazali 214 ur prostovoljnega dela. V letošnjem letu bodo z delom nadaljevali. Eden od ostalih sklepov občnega zbora je obveza, da vsak član društva opravi 30 prostovoljnih ur. Dom je v zelo slabem stanju in je skrajni čas, da se stene na novo sežidajo. S podaljšanjem doma bo pridobljeno precej prostora, tako da bo mogoče v domu izvesti tudi kakšno kulturno prireditev, ali zbor občanov. Tako bo imela mladina Prožinske vasi prostor, kjer bo lahko delala v raznih sekcijah, kar bo za Prožinsko vas spet velika pridobitev.

Gasilci so si na občnem zboru zadali nalogo, da v letošnjem letu svoj drugi skupni dom do kraja obnovijo. Finančno pomoč pričakujejo od krajevnih skupnosti Štore in Ob. GZ. »Samo da dobimo gradbeni material, naredili bomo pa sami,« so dejali na občnem zboru.

Prožinčani si napeljujejo tudi vodovod. Nekaj hiš že ima vodo. Nameravajo pa akcijo nadaljevati, čim nastopi toplejša doba.

MT

22. do 23. 2. 1964: »OBRAČUN V TABLE ROCKU«, ameriški cinemaskopski film

29. 2. do 1. 3. 1964: »MRZNJA BREZ MILOSTI«, zap. nemški VV film

7. do 8. 3. 1964: »PRODAJALKA VIJOLIC«, francosko španski barvni VV film

14. do 15. 3. 1964: »SEDMO SINBADOVO POTOVANJE«, amer. barvni cinemaskopski film

V matineejah ob nedeljah ob 10. uri bodo predvajani naslednji filmi: Obračun v Table Rocku, Prodajalka vijolic in Sedmo Sinbadovo potovanje.

Karlo Dobovišek se iskreno zahvaljuje za izkazano denarno pomoč ob prazniku Dneva republike.

Berložnik Valter, ki tudi služi rok v JLA nam je pisal obširnejše pismo, v katerem opisuje z navdušenjem življenje v JLA, izraža svoj ponos, da je pripadnik JLA. Izraža željo, da bi v našem glasilu bilo objavljeno tudi kdaj pa kdaj kaj zabavnega, križanke, praktični nasveti in podobno. Pošilja najlenše pozdrave, zahvalnice se za darilo in čestitke in želi vsem mnogo uspehov v Novem letu.

KOCIANČIČ JOŽE, VP 8374-12 SKOPJE piše:

Dragi tovariši!

Zahvaljujem se Vam za vse kar ste mi poslali ob Novem letu. Zelo skrbno čitam časopise, posebnost pa našega »Štorskoga železarnja«, kateri mi prinaša tako važne novice iz mojega kolektiva. Vsem želim obilo uspehov pri delu in tovariško pozdravljam.

LONČAR FRANC, VP 9858/13, Batajnica. Dragi tovariši! Prisrčno se Vam zahvaljujem za čestitko in darilo ki ste mi ga poslali ob novem letu. Obenem pošiljam najlepše pozdrave vsem članom Vašega kolektiva.

TURNSEK JOŽE, VP 8022/15. Vis. Za sprejeto čestitko, kakor tudi novoletno darilo, se Vam najlepše zahvaljujem, vse člane pa lepo pozdravljam.

Mladi so tekmovali v Kompolah

V nedeljo, 12. januarja je bilo na severni strani Gorice vse živo. Aktiv mladine v Kompolah je priredil tekmo v slalomu za člane med reprezentancama Kompol in Štore; takisto tudi pri pionirjih. Poudariti je treba velik interes in popularnost smučarskega športa v tej vasi, kar je nazorno opričilo mnogoštevilna publika, ki se je zbrala pred začetkom tekme ob trasi. Pri izvedbi tekme je tehnične usluge nudil tudi štorski smučarski klub.

V ekipni konkurenci je ekipa Kompol zmagala pred ekipo Štor in isto se je zgodilo pri pionirjih.

Najmlajši Kompolčani so dominirali in pustili za seboj fante iz štorskoga »Partizana« ter ekipo gasilcev. Naj omenimo še to, da sta bila prva »moža« obeh slalomov Kompolčana Grmek in Vrečar.

Vsi so bili zadovoljni, kakor prireditelj tako tekmovalci in opazovalci. Aktiv mladine iz Kompol zasluži za uspelo izvedeno organizacijo tekmovanja ter tovariški duh med tekmovanjem in po njem vse priznanje, ki naj

bo zgled ostalim organizacijam ob prirejanju tekmovanj te vrste.

K. J.

Dopisujte v svoje glasilo!

UPOKOJENCI

Na zadnji seji društva upokojencev Štore-Teharje, so razpravljali o dosedanjem delu in tekočih nalogah njihove organizacije ter o pripravi za sklicanje letne skupščine. Sklenili so, da bodo redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 25. februarja skrbno pripravili, kritično pregledali dosedanje dejavnost društva in sprejeli obširen program dela za tekoče leto.

-J